അന്നും ഇന്നും.

ചേലനാട്ട് അച്യുതമേനോൻ ബി. ഏ.

അന്നും ഇന്നും

(രണ്ടു പ്രഹസനങ്ങൾ.)

1. ഒരു വിചിത്രമായ വിവാഹം.

2. ലോകഗതി.

KUMARAMANDIRAM LIBRARY
NO
AYYANTHOLE, TRICHUR

ചേലനാട്ട് അച്യുതമേനോൻ, ബി. എ.

സരസ്വതി അച്ചുക്കൂടം, കോഴിക്കോട്.

1932.

പ്രധാന
കഥാപാത്രങ്ങൾ.

ഒതേനൻ—പ്രസിദ്ധികേട്ട തച്ചോളി ചാലാട്ടെ
അനന്തിരവക്കുറുപ്പ.

കോമപ്പക്കുറുപ്പ്—ഒതേനന്റെ കാരണവർ.

ചാപ്പൻ—ഒതേനന്റെ സ്നേഹിതൻ.

സ്ത്രീകൾ.

മാതേയി അമ്മ—കാവിലും ചാത്തോത്ത് ഗൃഹനായിക.

ചീരു—മാതേയി അമ്മയുടെ മകൾ.

ഒരു വിചിത്രമായ വിവാഹം.

(നാടകം.)

രംഗം 1.

തച്ചോളിവീട്.

(കാവിലും ചാത്തോത്തു മാതേയിഅമ്മ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മാതേയിഅമ്മ:—(അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും നോക്കി) എന്താ നേരം ഇത്രയായിട്ടും ഇവിടെ ആരും എഴുന്നീററിട്ടില്ലെന്നുണ്ടോ—വലിയോരല്ലെ!—

(അപ്പോഴേക്കു കാരണവർ കോമക്കുറുപ്പു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കോമക്കുറുപ്പു:—ആരു്, മാതേയിഅമ്മയോ? എന്തേ ഇത്ര കാലത്തേ!

മാതേയിഅമ്മ:—(അല്പം ലജ്ജിച്ചു്) ഒന്നുമില്ല—എങ്കിലും!!

കോമ-കു:—പറഞ്ഞോളൂ. മടിക്കേണ്ട.

മാതേയി:—കുറുപ്പശ്ശന്റെ ദയയാണു് ഞങ്ങൾക്കെപ്പോഴും വേണ്ടതു്.

കോമ-കു:—അതൊക്കെ ഇരിക്കട്ടെ കാര്യം പറയൂ.

മാതേയി:—ഇന്നാളു് പണിക്കരെ വരുത്തി ചീരുവിന്റെ ജാതകം നോക്കിച്ചു. ഓക്കു് (അവൾക്കു്) മഞ്ഞക്കുളി കല്യാണം വേണ്ടേ?

കോമ:—അതിന്നു ഞാനെന്താ വേണ്ടതു്?

മാതേയി:—കുറുപ്പച്ഛനല്ല. (ഒന്നു മന്ദഹസിച്ചു്) പൊന്നു പോലത്തെ ഒരന്തശനില്ലെ (അന്തജൻ) ഓർടെ (അവരുടെ) കൈകൊണ്ടാണു് പൊരുത്തം കണ്ടിരിക്കുന്നതു്— കുറുപ്പച്ഛൻ ഒരു ദയ വിചാരിച്ചാൽ അന്തശൻ സമ്മതിക്കും. ഞങ്ങൾക്കു് അതു വലിയൊരു കാര്യവുമാവും.

കോമ:—അന്തജൻെറ കാര്യം ഞാൻ ഏറ്റുറ പറയില്ല. അവൻ ഇഷ്ടംപോലെ നടക്കുന്നവനാണ്. ചോദിച്ചു വിവരം പറയാം—കല്യാണം എന്നേക്കാണു്?

മാതേയി:—അവൾ എടുത്തു വെച്ച പോലെയല്ലെ വളരുന്നതു്? ഇന്നു തന്നെയായാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു്.

കോമ:—അതു ഏതായാലും സാധിക്കയില്ല. അവനോടു ചോദിച്ചു് വിവരം അറിയിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ നാളെ ത്തന്നെ നിങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടിറങ്ങിൻ.

മാതേയി:—ഞാൻ വരാം—കുറുപ്പച്ഛൻ എല്ലാംശരിയാക്കി ത്തരണം. ഞങ്ങൾ പിഴച്ചോട്ടെ. പുണ്യമുണ്ടു്.

കോമ:—ഞാൻ പറയാം. അതിലധികം ഏൽക്കാൻ തരമില്ല. അങ്ങിനെയാകട്ടെ.

(മാതേയി അമ്മ പോകുന്നു.)

(വിചാരം) ഇക്കാര്യം ചാപ്പനെ ഏല്പിക്കയാണു് നല്ലതു്-ആവോ കുട്ടി അല്പം കറുത്തിട്ടാണ്. ഒതേനന് ശരി ബോധിക്ക്യോ (പോകുന്നു.)

———

രംഗം 2.

തച്ചോളി വീട് (മററൊരു ഭാഗം.)

(ഒതേനൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഒതേനൻ:—(ആത്മഗതം) ചിണ്ടൻനായരുടെ അഹമ്മതി നിർത്തി. ഇനിയും ചിലക്ക് നമ്മുടെ കയ്യൂക്ക ഒന്നു കാണിക്കേണ്ടതുണ്ടാവും —

തേനിലെറുമ്പിതാ താനെ വീഴുന്നു.

താനൊന്നും കണ്ടില്ലെ പൊന്നാരക്കുട്ടാ —

എന്നു പാടിക്കൊണ്ടു ഒതേനൻെറ ഉററ സഖിയും നേരംപോക്കുകാരനും ആയ കണ്ടാഞ്ചേരി ചാപ്പൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

[ഒതേനൻ നോക്കിച്ചിരിച്ചും കൊണ്ടു ഒരു ഭാഗത്തു നില്ക്കുന്നു — ചാപ്പൻ പാടികളിച്ചു കളിച്ചു ഒതേനനെ ചെന്നു മുട്ടുന്നു.]

ഒതേനൻ:—ദാ—ഞമ്മടെ മെക്കട്ട് കേറുടല്ലെ—

ചാപ്പൻ:— വഴിക്ക അസാരം വയററിലാക്കാൻ കിട്ടി. ആ ഇമ്പം വെറുതെ കളയേണ്ടെന്നുവെച്ച് ഇങ്ങിനെ പോന്നു—

ഒതേനൻ:—അതെ! അതെ! നിനക്കു അവിടെയും ഇവിടെയും കേറുകയല്ലേ പണി—

ചാപ്പൻ:—എൻെറ കേററം ഒരു കേററമാണൊ? നമ്മുടെ ചങ്ങാതി ചെന്നുകൂടിയാൽ പിന്നെ പോരുകതന്നെയില്ല. ചെല്ലാൻ ഒരു വിളി വന്നിട്ടുണ്ട്.

ഒതേനൻ:—എവിടുന്നാത്. താൻ വെറുതെ വരില്ലെന്ന എനിക്കറിയാം.

ചാപ്പൻ:—വെറുതേയോ, വില്യേച്ചാ.

കമ്മി.

കന്നിക്കരുപോലെന്നല്ലോരെണ്ണം
കന്നിക്കും കുറവില്ല കണ്ടുകൊൾക:-

ഒതേനൻ:—തൻെറ പാട്ടുമതി. പറയ്യ.

ചാപ്പൻ:— കറുപ്പാണു നിറമെങ്കിൽ ചൊറുക്കുണ്ടല്ലോ
കറുമുറും കടിക്കാനും 'സോക'മുണ്ടല്ലോ.

(എന്നു വീണ്ടും പാടുന്നു)

ഒതേനൻ:—(ചാപ്പൻെറ ചെവി പിടിക്കുന്നു) ഇങ്ങോട്ടു വിളമ്പെടോ-ഉള്ളതു. പാട്ടും കളിയും പിന്നെയാവാം.

ചാപ്പൻ:—അപ്പോഴേക്കു തിടുക്കമായി. കുറച്ചു ക്ഷമ വേണ്ടെ മനുഷ്യർക്ക്.

ഒതേനൻ:—താൻ ക്ഷമ പരീക്ഷിക്കാൻ വരേണ്ട. (പിന്നേയും ചെവി പിടിക്കുന്നു)

ചാപ്പൻ:—എന്നെ നുള്ളും പിച്ചുമൊന്നും വേണ്ട. പറഞ്ഞേക്കാം:—നമ്മുടെ മാതേയി അമ്മയില്ലേ.

ഒതേനൻ:—കാവിലും ചാത്തോത്തോ?

ചാപ്പൻ:—ആ—കുറച്ചൊക്കെ വിവരം കിട്ടീട്ടുണ്ടോ. അവർക്കു ഒരു മോള് ഉണ്ട്. പേര് ചീരു—ഇതാ ചങ്ങാതിയുടെ തൃക്കയ്യ്കൊണ്ടു താലി കെട്ടണംപോൽ— അമ്മ കാരണോരെക്കണ്ട് പോയിരിക്കുന്നു— എന്നോടു ഇവിടെ ചോദിക്കാനും പറഞ്ഞു.-

അങ്ങിനെ വരട്ടെ ഓരോന്ന്—ഇനി ചാപ്പനെങ്ങോട്ടേക്കാ ഓടുകയും ചാടുകയും വേണ്ടതു്. പറഞ്ഞോളു.

തയ്യാർ—തല്ലു കൊള്ളാൻ വെണ്ട, പണം കിട്ടാൻ മാരാ ര്—എന്നാല്ലെ മട്ട്. കൂട്ടത്തിൽ നമുക്ക് എവിടെയെങ്കിലും ഒന്ന് ആവശ്യപ്പെടാം, അതൊട്ടില്ലതാനും. എന്നാലും ഇയ്യുള്ളോന്റെ തടി പഞ്ചായത്തിക്കാണ്—എന്താ ഒന്ന് പ്രസാദം കറഞ്ഞതു—പിടിച്ചില്ലെന്നുണ്ടോ?

ഒതേനൻ:—ഇതാ ഒട്ടക്കം കൊണ്ടു വന്നായ്—ആ പെണ്ണ് ഇത്തിരിയോളമല്ലെ ഉള്ളൂ. നിറം കാക്ക പോലെ ആ ണേനും. തരക്കേടില്ല ചേട്ടനും ചങ്ങാതിയും കൂടി നമുക്ക കണ്ടുവച്ചത്.

മാപ്പൻ:—ചങ്ങാതിക്ക ഇതിലൊരു കയ്യുമില്ലെ! ചേട്ട നുണ്ടോ ആവോ?

(കോമക്കുറുപ്പ് പിന്നിൽ നിന്നു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കോ:—ചേട്ടനും ഇതിൽ കയ്യൊന്നുമില്ല. മാതേയി അമ്മ ഇവിടെ വന്നു പറഞ്ഞു നിന്നെക്കൊണ്ടു താലി കെട്ടി ക്കണം എന്ന്—ഞാൻ ചോദിച്ചു പറയാമെന്നും മറു വടി പറഞ്ഞു—ഇത്രയേ ഉള്ളൂ. പക്ഷെ ഒന്നുപറയാം. —ചീരു ഇപ്പോഴും കുട്ടിയാണ്. അവളും വളരുമ്പോഴും എങ്ങിനെയിരിക്കുമെന്നു പറയാൻ സാധിക്കയില്ല. കിളിയോല കണ്ടിട്ടു തെങ്ങ് നന്നാവില്ലെന്നു പറഞ്ഞു കൂടാ. വളന്നാൽ തന്നെ അതിന്റെ ഗുണം അറിയൂ.

ഒതേനൻ:—ഈ കറുത്ത പണ്ടം തന്നെയല്ലെ വളരുന്നത്. അപ്പോഴും കറുപ്പും വലുതാവും—ആക്കും വേണ്ടെങ്കിൽ വടകരമാപ്പിളക്ക കൊപ്പരയിൽ കാക്കയോട്ടാനയക്കട്ടെ.

കോമ:—നിന്റെ ഇഷ്ടം പോലെ (പോകുന്നു)

ചാപ്പൻ:—നാലുനാളത്തെ അനുഭവം കൊണ്ടാണ് കാരണോര് പറയുന്നത്. പെണ്ണ് നന്നാവുന്നതു പെരക്ക തീപ്പിടിക്കും പോലെയാണ്. എപ്പോഴാണെന്നു അറിഞ്ഞുകൂടാ.

ഒതേനൻ:—നന്നായിക്കാണുമ്പോൾ അപ്പോൾ ആലോചിക്കാം.

ചാപ്പൻ:—(പാടുന്നു)

കയ്യിലണഞ്ഞതു കോരിയെറിഞ്ഞോ
തയ്യുവളരുമ്പോളയ്യാ—പിടിക്കാം.

ഒതേനൻ—മതി മതി. (ചാപ്പനെ ഉന്തിപ്പോകുന്നു.)

രംഗം 3.

കാവിലും ചാത്തോത്തു വീട്.

(മാതേയി അമ്മ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മാതേയി അമ്മ:—(വിചാരം) അന്നു ആ ഒതേനക്കുറുപ്പു താലി കെട്ടിയെങ്കിൽ ഇന്നു ഈ പെണ്ണിന്റെ യൌവനം വെറുതെ പോകുമോ? പെണ്ണാണെങ്കിൽ ശിവനെ കിട്ടാൻ പാർവ്വതി തപസ്സു ചെയ്യുന്ന പോലെയാണ് ഇരിപ്പു—അയാളല്ലാതെ വേറെ ആരും വേണ്ടപോലും. ഓരോ യോഗമാണ്. ഇപ്പോളൊന്നു അയാൾ വന്നു നോക്കട്ടെ. കറുത്തിട്ടോ വെളുത്തിട്ടോ എന്നറിയാമല്ലോ.

(ചീരു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

അമ്മെ, ആരെയാണ് നോക്കേണ്ടതു. ആരാണ് നോക്കുന്നതു.

മാതേയി:—എന്റെ മോളെ. അതൊക്കെ എന്താ പറഞ്ഞിട്ട കാര്യം നിന്റെ ഈ ചെറുപ്പം വെറുതെ പോകുന്നല്ലോ.

ചീരു:—എന്റെ ചെറുപ്പം കൊണ്ടു അമ്മക്ക എന്താ സൈ്വരക്കേട്—

മാതേയി:—എനിക്കൊന്നുമില്ല. നിന്നെപ്പോലെ ചെറുപ്പമായിത്തന്നെയാണ ഞാനും വളൎന്നതു്—അന്നു എനിക്ക തോന്നിയതൊക്കെ നിനക്കും തോന്നുണ്ടാവില്ലെ? അന്നാ ഒതേനക്കുറുപ്പിന്ന നല്ലബുദ്ധി തോന്നിയില്ലല്ലൊ.

ചീരു:—അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ നമുക്ക കടന്നിരിക്കാൻ തരമുണ്ടോ. (കൊഞ്ചിക്കുഴഞ്ഞു്) ഞാൻ ഇന്നലെ ഒരു സ്വപ്നം കണ്ടു.

മാതേയി:—നിന്റെ സ്വപ്നം എനിക്കറിയാം. എന്താ ഒതേനക്കുറുപ്പ് ഇവിടെ വന്നുവെന്നു കണ്ടായിരിക്കാം, അല്ലെ?

ചീരു:—(ലജ്ജനടിച്ചു) അതെ!

മാതേയി:—നീ ഇങ്ങിനെ സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്നാ?

ചീരു:—"സ്വപ്നം ചിലക്ക് ചില കാലമൊത്തീടും" എന്നു പറയാറുണ്ടു്.

മാതേയി:—അങ്ങിനെ വന്നാൽ ഭാഗ്യം. ആട്ടെ, ഇന്നു വെള്ളിയാഴ്ചയാണ്. വേഗം കളിച്ചു ലോകനാർകാവിലമ്മയെ തൊഴുതു് വാ:—അമ്മ പ്രസാദിച്ചാൽ നമുക്കൊക്കെ ഗുണമാസ്സുരും:—

(ചീരു പോകുന്നു.)

രംഗം 4.

ഒരു വഴി.

(ഒതേനനും ചാപ്പനും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

(ഒതേനൻ:—എടോ നമുക്ക ഈ ആൽത്തറമേലിരുന്ന അല്പം വിശ്രമിക്കാം. താൻ ആ കൊപ്പൻെറ തൊടിയിൽ പോയി നാലഞ്ചു ഇളനീർ ഇട്ടുകൊണ്ടുവരു ആ കാണുന്ന കുളത്തിൽ കളിച്ചു നമുക്ക കാവിൽ തൊഴുതു പോകാം.

ചാപ്പൻ:— ഓ- (പോകുന്നു)

ഒതേനൻ:—(ഇരുന്നു നാലുപാടും നോക്കുന്നു. ചീരു കുളിക്കുവാൻ വരുന്നതു കാണുന്നു) (വിചാരം) ഇങ്ങിനെയൊരു തങ്കക്കൊടി ഈ ദിക്കിലുള്ളതു ഞാൻ ഇതുവരെ കണ്ടില്ലല്ലോ! എന്നെ കണ്ടാൽ വഴി വളച്ചുപോയേക്കാം. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ മറഞ്ഞിരിക്കാം. (മറഞ്ഞു നോക്കുന്നു.)

(ചീരു മൂളിപ്പാട്ടംപാടി താളംപിടിച്ച് ഒന്നു കുണുങ്ങി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

(കുമ്മി)

മാനിനിമാൎക്കു കേളിരംഗം.

മാനവന്മാരെ മയക്കുംരംഗം!!

എന്നു പാടി പോകുന്നു]:—

ഒതേനൻ:—(മറവിൽ നിന്ന് പുറത്തു വരുന്നു. അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും നടക്കുന്നു (വിചാരം) എൻെറ പ്രതാപവും വമ്പും ഈ കണ്മണിക്ക അടിയറ വച്ചാലും വേണ്ടില്ല. ഇവൾ ഒതേനൻെറ ഓമനത്തങ്കമാവേണ്ടവളാണ്. കുളിക്കുവാനുള്ള പോക്കാണെന്നു തോന്നുന്നു മടങ്ങിവ

രുന്നതുവരെ ഇവിടെത്തന്നെയിരിക്കാം. ഒന്നരണ്ടുവാക്ക സംസാരിക്കണം.

(വിണ്ടും വിചാരം) [അപ്പോഴേക്ക ചാപ്പൻ പിന്നിൽ നിന്ന വരുന്നു.]

ചാപ്പൻ:—(സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി) എന്താ ചങ്ങാതി ഒരു കുട്ടക്കിൽപെട്ടപോലെ തോന്നുന്നല്ലൊ:—

ഒതേനൻ:—എടോ താനറിയോ ഇതിലേപോയ പെൺകിടാവിനെ.

ചാപ്പൻ:—(വിചാരം) ഉം ഉം. കെണിഞ്ഞു വെന്നാണു തോന്നുന്നതു്. ചീരുവിന്റെ ഭാഗ്യമുണ്ടു്:—

(പ്രകാശം) അല്ലാ ചങ്ങാതി എന്തുപററി!! (വിചാരം) പോയതു് ആരെന്നോ? കുറച്ചു താമസിച്ചു് പറയാം. (പ്രകാശം):—ഈ വഴിയിൽക്കൂടെ പോകുന്നവരുടെ ഊരും പേരും ചോദിക്കയാണോ എനിക്ക പണി!! ആട്ടെ. കാര്യമെന്താ പറയൂ അന്വേഷിക്കാം അല്ലാ ഞാനൊന്ന ചോദിക്കട്ടെ. ഒരു നല്ലപെണ്ണിന് തന്റെ മുമ്പിൽക്കൂടി പോകാൻ പാടില്ലെന്നുണ്ടോ?

ഒതേനൻ:— തനിക്ക കളിയാണു്.:—

ചാപ്പൻ:— എല്ലാവരും കാര്യക്കേടുക്കയായാൽ പററുമോ? എന്നാൽ പിന്നെന്തിനാ ഇങ്ങനത്തെ അബദ്ധത്തിൽ ചാടുന്നതു്? ആരാണെന്നു ഞാൻ പോയി ചോദിക്കട്ടെ:—എന്നാലോ ജ്യേഷ്ഠന്റെ ദിവ്യചക്ഷുസ്സിനാണു പണം കൊടുക്കേണ്ടതു്:—

ഒതേനൻ:—അതെന്താ.

ചാപ്പൻ:—കുട്ടിയായിരുന്നപ്പോൾ കാക്കയെപ്പോലെ കറുത്ത ചീരു ഇങ്ങിനെയൊരു പൊന്നിൻകുടമാകുമെന്നു അദ്ദേഹം അന്നേ ഉപദേശിച്ചല്ലോ?

ഒതേനൻ:—(ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി)കാവിലും ചാത്തോത്തു് ആ ചീരുവാണോ ഇതു?—ഇവൾ എത്രവ്യത്യാസപ്പെട്ടു.—അവളായിരിക്കയില്ല ഇതു്—

ചാപ്പൻ:—അതു വേണമെങ്കിൽ നേരിട്ടു ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തിത്തരാം—പിന്നെ, ഇളനീർ കൊണ്ടു വന്നതു വെറുതെ ആയോ? കണ്ടിട്ടു തന്നെ ദാഹവും വിശപ്പും മാറിയെന്നു തോന്നുന്നല്ലോ.—

(മറുഭാഗത്തു നിന്ന ചീരു കുളി കഴിഞ്ഞു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

(ചാപ്പൻ മാറുന്നു. ഒതേനൻ ചീരുവിൻെറ വഴി മുടക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.)

ചീരു:—(ഒതേനനെ നോക്കി മാറി നിന്നു് പരുഷസ്വരത്തിൽ) നാട്ടിൽ പ്രമാണികളെക്കൊണ്ടു വഴി നടക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതായല്ലോ. അങ്ങോട്ടു പോകുമ്പോൾ ഒളിച്ചിരുന്നു നോക്കി. ഇപ്പോഴിതാ വഴിയിൽ വന്നു തടുക്കുന്നല്ലോ-മാനവുംമര്യാദയും ഉള്ളവൎക്കു ചേൎന്നതല്ല.

ഒതേനൻ:—മാനവും മര്യാദയും വിട്ടു് ഇതുവരെയൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇനി ചെയ്യുന്നതുമല്ല.—അങ്ങോട്ടു പോകുമ്പോൾ മര്യാദക്കു മാറി നിന്നതാണു്.

ചീരു:—ഇപ്പോൾ ആ മര്യാദ എവിടെപ്പോയി?

(തന്നത്താൻ സന്തോഷഭാവം നടിക്കുന്നു.)

ഒതേനൻ:—എങ്ങും പോയിട്ടില്ല. അങ്ങോട്ടു പോകുമ്പോ ഠം തന്നെ ബഹുമാനിക്കേണമെന്നു തോന്നി. അതിന്നു തരമായില്ല. മടക്കത്തിൽ അതിന്നു തക്ക പരിഹാരം ചെയ്യാമെന്നു കരുതി. അത്ര ഉള്ളൂ.

ചീരു:—ഇത്തരത്തിൽ വഴി മുടക്കീട്ടാണോ നിങ്ങൾ ബഹുമാനിക്കാറു്.—

ഒതേനൻ:—അങ്ങിനെയല്ല. എവിടെ വെച്ചു കണ്ടുവോ അവിടെ വെച്ചു തന്നെ കുശലാന്വേഷണം ചെയ്തു ബഹുമാനിക്കുന്നതാണു് എന്റെ പതിവു്.

ചീരു:—(പരിഹാസമായി മൃദുസ്വരത്തിൽ) കൊപ്പരയിൽ കാക്കയോട്ടുന്നവളെ തച്ചോളിക്കാർ മാനിക്കോ.

ഒതേനൻ:—(അല്പം വിഷമിച്ചു്) മാനിക്കേണ്ടവരെ ഏതു നിലയിലായാലും മാനിക്കും. ഒരു കുരങ്ങന്റെ മകളെ മാനിക്കാനും ശ്രീകൃഷ്ണൻ മുതിന്നില്ലേ?

ചീരു:—(അല്പം സങ്കോചത്തോടുകൂടി) ശ്രീകൃഷ്ണൻ പലതും ചെയ്കയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അതിന്നെല്ലാം ഒരുക്കമുണ്ടോ.

(മന്ദഹസിക്കുന്നു.)

ഒതേനൻ:—എല്ലാററിനും ഭാവമില്ല ഇങ്ങനെയൊരു രാധയെ കിട്ടുമെങ്കിൽ ഒന്നു കൃഷ്ണനായാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു്—

ചീരു:—(ലജ്ജിച്ചു കുറച്ചു മാറി നില്ക്കുന്നു) എന്നെ ഇതിലെ പോവാൻ സമ്മതിക്കുമോ? നേരം വൈകി.

(ഒതേനന്റെ പിൻവശത്തിൽ കൂടെ ഓടുന്നു)

ഒതേനൻ:—(ചീരു പോയവഴി നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു. ഒടുവിൽ തിരിഞ്ഞു്)—(വിചാരം) അന്നു പറഞ്ഞ നേരംപോക്ക് ഇപ്പോഴും മനസ്സിൽ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

(ചാപ്പൻ വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

(ചീരു പോയ വഴി നോക്കിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന ഒതേനനെ പിടിച്ചു വലിക്കുന്നു)

ചാപ്പൻ:—ആ വഴി കുത്തിക്കെട്ടീട്ടൊന്നുമില്ല. ഈ ഇളനീർ കുടിക്കാം. നോക്കും പിന്നാലെ പോകാം.

ഒതേനൻ:—ഇളനീർ പിന്നെ കുടിക്കാം. അമ്മ കുയക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു. നമുക്കു എന്തെങ്കിലും ഒരുപായം പ്രയോഗിച്ചു അവിടെ രാത്രി ചാടി വീഴണം.

ചാപ്പൻ:—ഇതാ സാഹസമൊന്നും പ്രവർത്തിക്കരുതെ! ഇനി കാര്യങ്ങൾ ചാപ്പനെ ഏല്പിക്കയാണ് ഭേദം. സംസാരിച്ചതിലെങ്ങിനെ! പിണക്കമൊന്നുമില്ലല്ലോ?

ഒതേനൻ:—ആദ്യം രൌദ്രത്തിലാണു പുറപ്പെട്ടതു. അവസാനമായപ്പോഴേക്ക് സൌമ്യമായി.

ചാപ്പൻ:—ആട്ടെ, എന്നാൽ ഇനി മോടി കൂട്ടുക.

(പോകുന്നു)

രംഗം 5.

(കാവിലും ചാത്തോത്തു വീട്ട്)

(മാതേയി അമ്മ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

(വിചാരം)

മാതേയി അമ്മ:—നോക്കിയാട്ടെ ആ പെണ്ണു കുളിക്കാൻ പോയിട്ടു നേരം എത്രയായി.—ഈ ദിക്കിലെ ആളുകളാണെങ്കിൽ എവിടെയൊക്കെയാണു വളരുന്നതു എന്നു നോക്കി നില്ക്കുന്നവരാണ്. ഇത്തിരികണ്ടാൽ നല്ല വളായൊ, എന്നാൽ നോക്കേണ്ട. പോകുന്ന വഴിയിലും കുളിക്കുന്ന കടവിലും, വേലിക്കലും, എത്തി നോക്കലും പാളി നോക്കലും ആയി. കുളിക്കുവാൻ പോയാൽ വരുന്നതു വരെ സ്വൈരമില്ല.

(ചീരു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ചീരു:—അമ്മയ്ക്കു എപ്പോഴും സ്വൈരക്കേടാണ്.

മാതേയി:—ആവു വന്നല്ലൊ—എൻെറ മോളെ നിണക്കറിഞ്ഞുകൂടേ—ഈ ദിക്ക് കൊതിയന്മാരുടെ കൂടാണ്—എൻെറ മോളെക്കണ്ടാൽ നിലം തൊടാതെ കൊണ്ടു ചാടുന്നവർ ഇവിടെ അനവധി ഉണ്ടു്. നമ്മോടു വല്ലതും ചെയ്താൽ ചോദിക്കാനാളും ഇല്ല. ആ മഹാപാപിക്കു അന്നു ചന്തം ബോധിച്ചില്ല.

ചീരു:—നാടുവാഴിയും ദേശവാഴിയും ഒക്കെയില്ലെ.

മാതേയി:—അവരൊക്കെ പണത്തിൻേറയും പ്രതാപത്തിൻേറയും അരികിൽ കൂട്ടം. നമുക്കു എന്തു പിണ്ണാക്കാണു ഉള്ളതു്?—

ചീരു:--എന്നാൽ പിന്നെ രാജ്യം ഇങ്ങിനെയാ-അമ്മേ ഇന്നു വഴിക്കൽവച്ച്!!

മാതേയി:--എന്താ! ഒരേനക്കരുപ്പിന്നെ സ്വപ്നംകണ്ടുവോ? നീ നടക്കമ്പോഴും സ്വപ്നം കാണുവാൻ തുടങ്ങിയോ.

ചീരു:--(ലജ്ജിച്ചു) ഇന്നു സ്വപ്നമല്ല.

മാതേയി:--പിന്നെയോ?

ചീരു:--ഞാൻ കുളിച്ചു വരുമ്പോൾ അദ്ദേഹം വഴിക്കു നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

മാതേയി:--ആവു--അദ്ദേഹം നിന്നെ കണ്ടുവല്ലോ. ഈ പ്രായത്തു് നിന്നെ അദ്ദേഹം ഒന്നു കാണണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു എനിക്കു--ആട്ടെ എന്നിട്ടോ---ഉണ്ടായതു പറഞ്ഞോ? നിൻെറ പെററമ്മയല്ലെ ഞാൻ.---

ചീരു:—അങ്ങിനെ പറയാൻ മാത്രം ഒന്നും ഉണ്ടായില്ല.

മാതേയി:—എങ്കിലും അസാരമൊക്കെ ഉണ്ടായിയേന്നും അല്ലെ!!

ഹും ഹും:—വരാൻ താമസിച്ചപ്പോൾ ഉറച്ചിട്ടുണ്ടു ഞാൻ, വെറുതെയാവില്ലെന്നു—നടന്നതു പറയാൻ മടിയുണ്ടെങ്കിൽ വേണ്ട എൻെറ മോള് കുട്ടിയല്ലെ. കുറേശ്ശ ലജ്ജയും വേണമല്ലൊ. ആട്ടെ ആകപ്പാടെ ഭാവം എങ്ങിനെ? നിന്നെ ബോദ്ധ്യം ആയോ നീ അത്രക്ഷണം ഇണങ്ങരുതു്! നമുക്കും കുറച്ചു വില പിടിപ്പിക്കണം:—

ചീരു:—അമ്മ നേരം പോക്കു പറയാൻ തുടങ്ങി:— എനിക്കിതൊന്നും കേൾക്കണ്ടാ.

മാതേയി:— അയാൾ ശൃംഗരിക്കാൻ തുടങ്ങി എന്നുപറയൂ. അതാണ് ശരിയായിട്ടുള്ളവാക്കു്. നിനക്കു അയാളെ ക

ണ്ടുംകൊണ്ടിരിക്കണം അല്ലെ.—ആട്ടെ, ഇനിജയിച്ചു. കണ്ണിന് പിടിച്ചു കിട്ടിയോ? എന്നാൽ പിന്നെ ഈ പുരുഷന്മാർ നമ്മുടെ പടിക്കൽ പാടായി. ഇനി നീയൊന്നും പറയണ്ടാ. ഇനിയത്തെ പുറപ്പാടൊക്കെ എനിക്കറിയാം:—ഒരുങ്ങിയിരുന്നോ? ഇതാ ഉടനെ കാക്കൽവീഴരുതേ? പൊട്ടന്നുടെ ആ ഇത്തിരിയോന്ന്:—ഉള്ളതു കളയരുതേ:—

ചിരു:—കാക്കയൊട്ടാൻ അന്ന പറഞ്ഞതു ഞാൻ എടുത്തു ചോദിച്ചു. അതു അത്ര രസിച്ചിട്ടുണ്ടോ ആവോ?

മാതേയി:—ഹ്ഹും. ഇനി നീ മുഖത്തു തുപ്പിയാലും ശരി. ഇങ്ങോട്ട ഇവർ—പുരുഷന്മാരും—എപ്പോഴും വന്നുവോ. പിന്നെ നാം പരിഭ്രമിക്കേണ്ട.

(ഒരു പാട്ടുകേൾക്കുന്നു)

(പൊട്ടൻെറ വേഷത്തിൽ ചാടി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ചാപ്പൻ:—

ചിന്തു്.

ഊരുചുററിസഞ്ചരിച്ചാൽ
പാപകർമ്മംതീരും
നല്ലനാട്ടിൽചെന്നൊന്നാകി-
ല്ലില്ല"പണ്ണി"പിന്നെ
നല്ലവരെകണ്ടെങ്കിലോ
കണ്ണിനുണ്ടേ പുണ്യം.

അമ്മേ ഇതാ പൊട്ടന്നു വല്ലതും തരണേ.

മാതേയി:—നിയ് പൊട്ടനാണെന്നു നീയാണോ പറയാൻ

ചാപ്പൻ:—എല്ലാവരും പൊട്ടൻ പൊട്ടൻ എന്നു പറഞ്ഞു ഞാൻ പൊട്ടനായി അമ്മേ,

മാതേയി:—പൊട്ടനോ സമൎത്ഥനോ എന്നു നോക്കട്ടെ നീ പാട്ടുപാടികളിച്ചാ,

ചാപ്പൻ:—(പാടികളിക്കുന്നു)

(കുമ്മി)

മാനിനിയെന്നൊരു വൎഗ്ഗമുണ്ടേ.
മാനമവരെപ്പോലൊക്കുമില്ലേ.
കാണുംജനങ്ങളെകണ്ണെറിഞ്ഞ്
നാണമില്ലാത്തവരാക്കിത്തീൎക്കും.

മാതേയി:—എന്താണു നീ അസംബന്ധം പറയുന്നത്.

ചാപ്പൻ:—ഇതെന്താ അമ്മേ, ആരാണ്ടോ പാടുന്നതുകേട്ട് അതു പൊട്ടനും പാടി. പൊട്ടൻ പാടുമ്പോഴേക്കു അസംബന്ധമായി!! തച്ചോളിയശമാനൻ തന്നെ പാടാറുണ്ടു. ഇത്:—

മാതേയി:—നീയും നിൻെറ തച്ചോളിയശമാനനും. നിനക്കു വേറെവല്ലതും അറിയോ?

ചാപ്പൻ:—പൊട്ടൻെറ കയ്യിൽ പുലരുന്നതുവരെ ഉറങ്ങാണ്ടിരിക്കുവാനുള്ള വിദ്യയൊക്കെയുണ്ടു്. അതൊക്കെ കാണിക്കാം. ഇത്തിരി കഞ്ഞി തരണം. വല്ലാതെ വലയുന്നു.

മാതേയി:—മോളെ! ഇത്തിരി കഞ്ഞികൊടുക്കു. നീയു പോയി ഒരിലക്കുമ്പിളുകൊണ്ടു വന്നോ (ചാപ്പൻ പോയി വേഗം വരുന്നു)

(ചീരു കഞ്ഞി പകൎന്നുകൊടുക്കുന്നു. ചാപ്പൻ ഒന്നു മോന്തി വിചാരം നടിക്കുന്നു)

മാതേയി:—എന്താ! നിയ്യ് ആലോചിച്ചു കുടിക്കാതിരിക്കുന്നതു്.

ചാപ്പൻ:—എന്റെ ചങ്ങാതി ഒരു പൊട്ടൻ ഉണ്ടു്. തച്ചോളിയിൽ:—അവൻ ഞാനില്ലെങ്കിൽ ഒന്നും കഴിക്കില്ല. അവനെ കൂടി ഇങ്ങോട്ടുകൊണ്ടുവരട്ടെ.

മാതേയി:—തച്ചോളി പൊട്ടനുണ്ടോ, എടാ,
ഈ നാട്ടിലെന്നോ ഇത്ര പൊട്ടന്മാരുണ്ടായതു്?

ചാപ്പൻ:—കറുത്തതു വെളുക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ ചമത്ഥന്മാരൊക്കെ പൊട്ടന്മാരാകുല്ലേ?

മാതേയി:—നിന്റെ വത്തമാനം കേട്ടാലും, ഒരു പൊട്ടനാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നിന്റെ ചങ്ങാതിയെ കൊണ്ടുവന്നോ?

ചാപ്പൻ:—ഞാൻ ഇത്തിരി വൈകിയാലും കഞ്ഞി കളഞ്ഞൂടരുതേ (പോകുന്നു.)

മാതേയി:—മോളെ ഇവൻ വെറും പൊട്ടനാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അവൻ കൊണ്ടുവരുന്നതു ആരെയാണെന്നു കാണാലോ ആട്ടെ നമുക്കു ഊൺ കഴിക്കുക.

(പോയി)

രംഗം 6

(മാതേയി അമ്മയും ചീരുവും വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു)

മാതേയി:--എന്താ പൊട്ടനെ കാണാത്തത്. ഇവന്റെ കഞ്ഞിയും നോക്കി എത്രനേരമാണിരിക്കുക. അവ ന്റെ ചങ്ങാതിക്കും വേണമെല്ലൊ കഞ്ഞി. മോളെ നിയ്യ് കുറച്ചുകൂടി എടുത്തുകൊണ്ടുവാ:--

ചീരു:--അവർവരട്ടെ:--അപ്പോൾ മതിയല്ലോ.

(പാട്ടു കേൾക്കുന്നു.)

ചീരു:--അവർ വന്നുതുടങ്ങിയെന്നു തോന്നുന്നു.

(കുതേനനും ചാപ്പനും പാടിക്കളിച്ചു പ്രവേശിക്കുന്നു)

(മതിമുഖി എന്നമട്ട്)

സോമബിംബമുഖിമാരെ! താമസംകൂടാതെനല്ല
പ്രേമഗാനമൊന്നുനിങ്ങൾ പാടിക്കളിപ്പിൻ—
ചിന്തുപാടിൻചന്തമോടെ ദന്തിഗാമിനിമാർകളെ!
അന്തിയാകുമുമ്പെനിങ്ങൾ പന്തിയിൽനില്പിൻ—
പൂവേണിയൊന്നഴിയട്ടെ പൂവൽമേനിയുലയട്ടെ
ഭാവഭേദം കാന്തിചേർക്കും നിങ്ങൾക്കെപ്പോഴും

(കളി മതിയാക്കുന്നു)

മാതേയി അമ്മ—ഇനി നിങ്ങൾ കുറച്ചു കഞ്ഞി കുടിച്ചോളിൻ.

പൊട്ടന്മാർ—ഓ. (കഞ്ഞിവിളമ്പുന്നു, പൊട്ടന്മാർ കുടിക്കുന്നു.)

ചാപ്പൻ—ഇനി കളി നാളെയാവാം. ഞങ്ങളിവിടെ കിട
ന്നോട്ടെ.

മാതേ—പടിക്കലെങ്ങാനും പോയി കിടന്നോളിൻ.

ചാപ്പൻ—ഞാൻ കിടന്നോളാം. എന്റെ ചങ്ങാതിക്ക വ
ലിയ പേടിയാണ്. അകത്തു ഒരു കോണിലെങ്ങാനും ഇ
വനു ഒരു പായ കൊട്ടക്കണേ! ഇവൻ ഒന്നും ഉപദ്രവി
ക്കയില്ല.

മാതേയി—വല്ല ചാക്കനേയും പോക്കനേയും അകത്തുകയ
റ്റാൻ പാടുണ്ടോ.

ചാപ്പൻ—അമ്മേ ഇവൻ പരമസാധുവാണെ. ഇവൻ വ
ല്ല അപകടവും ചെയ്താൽ ഇവന്റെ കഴുത്തറത്തോ
ളോണ്ടു്.

മാതേയി—ഇവൻ വല്ലതും ചെയ്താൽ നിന്റെ കഴുത്താ
ണോ അറക്കേണ്ടതു.

ചാപ്പൻ—എന്റെ ചങ്ങാതിക്ക വേണ്ടി ഞാൻ അത്ര
ത്തോളം ചെയ്യാൻ തയ്യാറാണ്.

മാതേയി—(പകുതിസമ്മതത്തിൽ) എന്നാൽ അങ്ങിനെ
ആട്ടെ.—ചീരു—ആ കോണിച്ചോട്ടിൽ അവന് ഒരു
പായ് കൊട്ടത്തേക്ക.

ചീരു—എന്താണു അമ്മ പറയുന്നതു്. ഒരു പരിചയവും
ഇല്ലാത്തവരെ രാത്രി അകത്തേക്ക കയററേ? ഇവിടെ
പുരുഷന്മാരാരും ഇല്ലതാനും.

മറെറപ്പൊട്ടൻ—പേടികൊണ്ടു അകത്ത് കിടക്കേണമെ
ന്നു പറഞ്ഞതാണ്. എനിക്കും മര്യാദക്കാരോട്ടും തറവാ

ട്ടുകാരോട്ടും പെരുമാറാൻ അറിയാം.—ഒരിക്കൽ പരീക്ഷിച്ചു നോക്കുക. എന്നാൽ ആളെ അറികയും ആവാമല്ലൊ.

ചീരു—(സ്വരം കേട്ട് അറിഞ്ഞമാതിരി നോക്കുന്നു.)

മാതേയി—ഈ പൊട്ടന്മാർ വിചാരിച്ചാൽ എന്തു തന്നെ കഴിയും-കിടന്നോട്ടെ-നമുക്കും ഉറങ്ങാം.

(എല്ലാവരും പോകുന്നു.)

രംഗം 7.

(കാവിലും ചാത്തോത്തുവീട്ടു)

(ഒരു ശയനമുറി—കട്ടിലിന്മേൽ ചീരു കിടക്കുന്നു. ചുമരിന്റെ മറുഭാഗത്തു പൊട്ടന്റെ വേഷത്തിൽ ഒതേനൻ പ്രവേശിച്ചു വേഷംമാററുന്നു. തലയിൽ പട്ടുതലേക്കെട്ട്—ഇടത്തുഭാഗത്തു വാളും പരിചയും തൂക്കിയിടുന്നു. മറെറാരു പട്ടു ചുററുന്നു. മെല്ലെ മുറിയുടെ വാതിൽ നീക്കിവെച്ചു ചീരു കിടക്കുന്ന കട്ടിലിന്റെ അരികത്ത് നില്ക്കുന്നു. ചീരുവിനെ ആപാദചൂഡം നോക്കി രസിക്കുന്നു.)

വിചാരം—നല്ല ഉറക്കമാണ്. ഈ സൌന്ദൎയ്യമൂൎത്തിയെ അതിന്റെ അങ്കുരാവസ്ഥയിൽ ഞാൻ പരിഹസിച്ചുവല്ലൊ—ഉറക്കമുണൎന്ന് എന്നെ കണ്ടാൽ ഒരു കലശലിന്നു വകയായി. കണ്ടു സംസാരിച്ചപ്പോഴത്തെ ഭാവംകൊണ്ടു അനുകൂലമാകുമെന്നു തോന്നുന്നു— ഉണൎത്താനുള്ള വഴി നോക്കട്ടെ. (ഒതേനൻ ഒരുശബ്ദം പുറപ്പെടീക്കുന്നു. ചീരു പരിഭ്രമിച്ചു എഴുനീല്ക്കുന്നു. അമ്മെ എന്നു നിലവിളിക്കുന്നു.)

ഒഥേനൻ — പരിഭ്രമിക്കേണ്ട.

ചീരു — (ആളെ അറിഞ്ഞു്) ഇവിടെ എങ്ങിനെ എത്തി. വാതിലടച്ചു സാക്ഷയിട്ടിരുന്നുവല്ലോ.

ഒഥേനൻ — അഭ്യാസികളായ ഞങ്ങൾക്ക വാതിലുകൾ പ്രതിബന്ധങ്ങളല്ല. വാതിൽ നീക്കിവെച്ചിരിക്കയാണു്.

ചീരു — ഇത്രയൊക്കെ സാഹസപ്പെടേണ്ടിയിരുന്നുവോ? മര്യാദക്കുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ടല്ലോ.

ഒഥേനൻ — എന്റെ പ്രേമം അസാധാരണ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ കൂടിയാണു് പ്രവഹിക്കാറുള്ളതു്. പിന്നെ പണ്ടു പരിഹസിച്ചവനാണെന്നുള്ള നൈരാശ്യംകൊണ്ടു അമ്മ വിരോധിച്ചെങ്കിലോ എന്ന ശങ്കയുണ്ടായിരുന്നു. നമ്മുടെ ആദ്യത്തെ സംഭാഷണത്തിൽ രാധാകൃഷ്ണന്മാരെയാണല്ലോ സ്മരിച്ചതു്. അവരുടെ പ്രേമംപോലെ നമ്മുടേതും അത്യന്തം ഗൂഢമായിരിക്കട്ടെ എന്നൊരു കൌതുകം തോന്നി.

ചീരു — അതുപോലെ നമ്മുടെ പെരുമാററവും എന്നേക്കും ഗൂഢമായിരിക്കണമെന്നാണോ വിചാരം.

ഒഥേനൻ — അങ്ങിനെയല്ല. ഭവതിയുടെ ഹൃദയം മുഴുവനും അറിയുവാൻ സാധിക്കയുണ്ടായില്ലല്ലോ. അന്നത്തെ സംഭാഷണം, ഒന്നുകൂടി കാണുവാനുള്ള ആഗ്രഹവും ധൈയ്യവും വളർത്തി — ആരംഭത്തിൽ കണ്ട ഭാവം അതിനപ്പുറമുള്ളതിന്റെ സൂചനയാണെന്നു തീർച്ചയായാൽ അന്നു് ഈ രഹസ്യം പരസ്യമാവും. അതുവരെ ഗൂഢമായിരിക്കുന്നതാണല്ലോ ഭംഗി.

ചീരു—(സംകോചത്തോടുകൂടി) ഇത്രയുംകൊണ്ടു ഇവളുടെ ഹൃദയം അങ്ങേക്ക് മനസ്സിലായിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഇതിലധികം വ്യക്തമാക്കുവാൻ ഇവൾ ശക്തയല്ല. അങ്ങെയുടെ പ്രേമത്തിനേക്കാൾ ഈയുള്ളവളുടെ പ്രേമത്തിന്നു പഴക്കം കൂടുമെന്നുകൂടി അറിയിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഒതേനൻ—(ചീരുവിന്റെ കൈപിടിച്ചു ചേൎന്നിൽക്കുന്നു. രണ്ടുപേരും അന്യോന്യം കടാക്ഷിക്കുന്നു.) പഴക്കത്തിന്റെ കാൎയ്യം അന്വേഷിച്ചറിയാഞ്ഞതു എന്റെ കുററം തന്നെയാണു്.

ചീരു—അറിയിക്കാൻ എന്റെ സ്ഥിതിഭേദവും അനുവദിച്ചില്ല. (കളിയായിട്ടു) അന്നുതന്നെ ഞാൻ കൊപ്പരയിൽ കാക്കയോട്ടാൻ പോവാഞ്ഞതു എത്രനന്നായി.

ഒതേനൻ—തുടങ്ങിയോ കളിയാക്കാൻ. ഇതിന്നു സ്ത്രീകൾക്കുള്ള സാമൎത്ഥ്യം ഒന്നു വേറെതന്നെയാണ്.

ചീരു—സ്ത്രീകളെ വശത്താക്കാൻ പുരുഷന്മാൎക്കും അതുപോലെതന്നെയാണ് സാമൎത്ഥ്യം.

ഒതേനൻ—അന്യോന്യം സാമൎത്ഥ്യം പരീക്ഷിക്കുവാൻ ഇനി ധാരാളം സമയമുണ്ടല്ലൊ.

ശുഭം.

പ്രധാന
കഥാപാത്രങ്ങൾ.

കിട്ടപ്പമേനോൻ—പുതിയ പരിഷ്കാരിയായ ഒരു യുവാവ്.

കണ്ടര് മേനോൻ—കി: അച്ഛൻ.

താച്ചു എഴുത്തച്ഛൻ—കണ്ടരമേനോന്റെ ഒരാശ്രിതൻ.

സ്ത്രീകൾ.

ചിമ്മുണ്ണിഅമ്മ—കണ്ടര് മേനോന്റെ ഭാര്യ.

തങ്കം—കിട്ടപ്പമേനോന്റെ പ്രേമ ഭാജനം.

ഉണിച്ചിരിയമ്മ—തങ്കത്തിന്റെ അമ്മ.

"ലോകഗതി."

രംഗം 1.

രാമപുരം.

[കല്പള്ളി ഭവനം—പൂമുഖം—ഗൃഹനായകൻ കണ്ടര് മേനോൻ (വക്കീൽ) ചിന്താഗ്രസ്തനായി ഇരിക്കുന്നു.]

കണ്ടര് മേനോൻ—(വിചാരം) വയസ്സാവുന്തോറും ഓരോ ശല്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതുവരെ കിട്ടുണ്ണിയുടെ പഠിപ്പിനെപ്പററിയായിരുന്നു വിചാരം. ഇപ്പോൾ അവൻ കഷ്ടിച്ചു ബിലാത്തിയിൽ നിന്നു മടങ്ങിവന്നു. ചിമ്മുണ്ണിക്ക് മകനെ കണ്ടപ്പോൾതന്നെയേ ബോദ്ധ്യമായുള്ളു. അവളുടെ കുററമല്ല. ഇയ്യിടെയായി ചിലരൊക്കെ ബിലാത്തിയിൽ പോയാൽ അവിടെ കൂടാൻ തുടങ്ങീട്ടുണ്ടല്ലൊ. ഇനി വിജയത്തിനെപ്പററിയായി വിചാരം. അവൾക്ക് വയസ്സ് ഇരുപതായി. ഇക്കുറി ബി. എ. പരീക്ഷയും ജയിച്ചു. അവൾക്ക് ഇനിയും പഠിക്കേണമെന്നാണ് മോഹം. എന്താണിങ്ങിനെ പഠിച്ചിട്ട്. എണീക്കാൻ വയ്യാതായി തുടങ്ങി. Tea party (ചായസൽക്കാരം) ആയിട്ടും Garden party (ഉദ്യാനവിരുന്ന്) ആയിട്ടും കഴിയും അവളുടെ സമയം. ഇങ്ങിനെ എപ്പോഴും പുറത്തു പോകുന്നതു കാണുമ്പോൾ എനിക്കെന്തോ — വല്ലായ്മ. കുട്ടികളല്ലെ!

(താച്ചു എഴുത്തച്ഛൻ കരച്ചുംകൊണ്ടു അങ്ങേ ഭാഗത്തുനിന്നു പ്രവേശിച്ച് ഓച്ഛാനിച്ചു നിൽക്കുന്നു)

എഴുത്തച്ഛൻ—ഇവിടുന്ന് എന്താ ഇത്ര വിചാരിക്കണ് ആവൊ.

കണ്ടര്:—ഒ. എന്റെ എഴുത്തച്ഛ! മക്കളൊക്കെ ഒരോ വഴിക്കാവാഞ്ഞാൽ പിന്നെ വിചാരത്തിന്നുണ്ടോ പ്രയാസം. കിട്ടപ്പയതാ ബിലാത്തിയിലൊക്കെ പോയി വന്നിട്ടു വെറുതെയിരിക്കുന്നു. വിജയവും തഥൈവ. രണ്ടാൾക്കും വീട്ടിലിരിക്കുന്നതു ഇഷ്ടമില്ല. എന്നാൽ ചിലവിന്നുണ്ടോ കുറവ്! എന്റെ പഴയ കുതിര വിജയത്തിന്നു വണ്ടിക്ക് കെട്ടി ചാവാറായി. കിട്ടപ്പക്ക് കാറിലേ പോവാൻ വൈക്കു. ഗ്രഹചാരം പിടിച്ച കാറും ബസ്സും ഇപ്പോൾ എത്ര മുക്കിലും മൂലയിലും ഉണ്ടുതാനും. നിങ്ങൾക്ക നിശ്ചയമില്ലെ-ഞാൻ ഇവിടെ ആദ്യം പ്രാക്ടീസ് ചെയ്വാൻ വന്ന കാലത്തു നെല്ലിക്കരെ എജമാനനെ ഒരു കാറുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അതു ഇവിടെ എത്തിയ അന്ന് ഞങ്ങളൊക്കെ കാണാൻ പോവുകയുണ്ടായി.

എഴുത്തച്ഛൻ—"വല്ല ദുഃഖവും കാലം ചെല്ലുമ്പോൾ കഴിഞ്ഞുപോം" എന്നല്ലെ പ്രമാണം. പിന്നെ "ഓടുന്ന രഥത്തിന്റെ വണ്ടിയെന്നതുപോലെ കൂടുന്ന ശരീരിണാമുച്ചനീചതകളും" എന്നല്ലെ മനുഷ്യന്റെ സ്ഥിതി.

കണ്ടര്—വാസ്തവം പറകയാണെങ്കിൽ കിട്ടപ്പയെക്കൊണ്ടു ഓടുന്ന കാറുണ്ടല്ലൊ—അതിന്റെ ചക്രം പിടിച്ചുവെക്കാൻ എനിക്കു തോന്നാറുണ്ട്. ഒന്നു പുറത്തു പോയി വരുമ്പോഴെക്കു * ടാക്സിക്കു എന്നു പറഞ്ഞു

---

* കൂലിക്കായി ഓടുന്ന കാർ.

നാലഞ്ചുറുപ്പിക വേണം. എനിക്കാണെങ്കിൽ മുമ്പിലെ ത്തെപ്പോലെ പ്രാക്ടീസും ഇല്ല. എങ്ങിനെയാണ് ഉണ്ടാവുക. ഇപ്പോൾ വക്കീൽമാരെത്രയാണ്. കോടതിയിൽ ഇരിക്കാൻതന്നെ സ്ഥലമില്ലാതായി. ഞങ്ങളൊക്കെ കേസ്സ് വിളിക്കുന്നവരെ വണ്ടിയിൽതന്നെ ഇരിക്കയാണ് പതിവ്.

എഴുത്ത:- കിട്ടുപ്പുയെപറ്റി ഒന്നും ഇവിടുന്ന വിചാരിക്കേണ്ട. കുട്ടിയിൽതന്നെ എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടെ. ഒരു കലയുള്ള കുട്ടിയാണ്. "നല്ലകടാക്ഷം നല്ലൊരുഭാവം സല്ലാപങ്ങളുമാനന്ദകരം" എന്ന ഗുണങ്ങളൊക്കെയുണ്ട്.

കണ്ടര്:- കല അവന്ന ഒട്ടും കുറവില്ല. മുഖത്തൊക്കെയുണ്ട്. ബിലാത്തിയിൽനിന്ന † 'ഹോക്കി' കളിച്ചിട്ടാണത്രെ.

എഴുത്ത:—ഞാൻ കുറച്ചുദിവസമായി ഇവിടുത്തോട്ട പറയണമെന്ന വിചാരിക്കുന്നു. "കാലേ പ്രവൃത്തിയുത്സാഹം" എന്ന പറഞ്ഞപോലെ, അതിന്ന സമയം തരംപോലെ കിട്ടിയില്ല. ഞാൻ—ഇന്നാള് കദളീവനത്തിൽ പോയിരുന്നു.

കണ്ടര്:—എന്തിന്-ഹനുമാനെ കാണാനൊ?

എഴുത്ത:—ഇനി ഹനുമാനെ ആരുകാണുന്നു. ഒക്കെ "താടിയും നമ്മുടെ മൂക്കുമായൊന്നിച്ചു" എന്ന മട്ടായില്ലെ. അവിടുത്തെ സ്ത്രീകളുടെ ലോക്യവും മര്യാദയും ഒന്ന വേറെ തന്നെയാണ്. "സ്ത്രീണാംച ചിത്തം പുരുഷസ്യഭാഗ്യം" എന്നല്ലെ. നമ്മുടെ കിട്ടുപ്പുമേനോന് ഇത്ര പിടിക്കുന്ന കൂട്ടർ വേറെ ഉണ്ടാവില്ല. അവരുടെ സംസാരം

---

† നമ്മുടെ നാട്ടിലുള്ള കാരതട്ടിന്ന് തുല്യമായ ഒരു വിനോദം.

കേട്ടിരിപ്പാൻതന്നെ തോന്നും. എത്ര ശ്ലോകങ്ങളാണു അവൾക്കു തോന്നുക.

കണ്ടര്:—ശ്ലോകം കാണാപാഠം പഠിക്കാനുണ്ടോ പ്രയാസം. അവരുടെ നടപ്പും ഇരിപ്പുമല്ലേ നോക്കേണ്ടത്.

എഴുത്ത:—അവരുടെ നടപ്പോ! "ഗജരാജവിരാജിതമന്ദഗതി" എന്നു പറയേണ്ടതു അവരെപ്പറ്റി തന്നേയാണ്.

കണ്ടര്:—ആ നടപ്പ് കണ്ടിട്ടാണൊ എഴുത്തച്ഛൻ ഭ്രമിച്ചുത്. ഇപ്പോഴത്തെ സ്ത്രീകൾക്കു അങ്ങിനെയുള്ള നടപ്പുംമറ്റും ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. "ഹയരാജവിരാജിത ശീഘ്രഗതി" എന്നാണിപ്പോൾ പറയേണ്ടത്. ബൂട്ട്സുമൊക്കെയിട്ടു കടപിടയെന്നല്ലെ ഇപ്പോഴത്തെ നടത്തം. അവരുടെ സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റിയാണു ചോദിച്ചതു്?

എഴുത്ത:—അതോ—പട്ടരെപ്പോലെയല്ലെ. ഇവിടത്തെ സകല വൎത്തമാനവും അവൾക്കറിയാം. ഉണ്ണിച്ചിരിയമ്മ കിട്ടുപ്പുമേനോനെപ്പറ്റി പ്രത്യേകം അന്വേഷിച്ചു. ആയമ്മയുടെ മകളാണു ഞാൻ പറഞ്ഞ കുട്ടി. വിജയത്തിൻെറ കൂടെ പഠിച്ചിരുന്നു. അവരും ഇക്കുറിയാണത്രെ ബി. എ. പാസ്സായതു. തങ്കമെന്നാണ് പേര്. "തങ്കം കൈവശമാകുകിലാക്കാ-തങ്കം വന്നു ഭവിച്ചീടുന്നു" എന്നല്ലെ പ്രമാണം. ഉണ്ണിച്ചിരിയമ്മ ഇവിട്ടത്തോടൊന്നാലോചിക്കാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

കണ്ടര്:—ആട്ടെ-എന്നാൽ ചിമ്മുണ്ണിയെ ഒന്നു വിളിക്കട്ടെ. നൊമ്മൾ എന്തെങ്കിലും ആലോചിച്ചു അവൾക്കു സമ്മതമില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഇതിലേറെ സൈ്വരക്കേടാ

യി—പിന്നേയ്—ആരാ അവിടെ, ഇവിടെ ഒന്നു കാണട്ടെ.

(ചിമ്മുണ്ണിഅമ്മ അല്പം ധൃതിയിലും ദേഷ്യത്തോടും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ചിമ്മുണ്ണി:—പിന്നേയ്—വയസ്സായാൽ ഒരു ഭാഗത്തു മിണ്ടാതിരിക്കരുതെ. എനിക്കാണെങ്കിൽ ഒരുകാര്യത്തിന്നും ഇവിടെ ഇട കാണുന്നില്ല. രാവിലെ എണീററാൽ പാതിരയാവുന്നതുവരെ ഒന്നിരിക്കാൻ തരമില്ല. പിന്നെ കിട്ടപ്പുകുട്ടി വന്നപ്പോഴെക്ക നോക്കുകയും വേണ്ട. നേത്തെ കാപ്പിയും മററും കിട്ടാഞ്ഞാൽ മകനും മകൾക്കും മുകറ് ഇത്രയായി. അതു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അവരുടെ സക്കീട്ടായി. അതിനുള്ള ഒരുക്കങ്ങളായി. തൊട്ടതിനും പിടിച്ചതിനുമൊക്കെ "അമ്മെ, അമ്മെ" എന്നുവിളിക്കയായി. അതിനിടക്ക് മൂപ്പർ ഇവിടെനിന്നു ആരാവിടെ, ആരാവിടെ എന്നും തുടങ്ങും. ഉടനെ എത്താഞ്ഞാൻ അപ്പോഴൊന്നും മിണ്ടില്ല—പിന്നേക്കാണ്—കൂട്ടത്തിൽ—പയ്യിനെ കറന്നുവോ—തൈര് കലക്കിയോ—അരിയും കൂട്ടാനും അടുപ്പത്തായോ—മൂപ്പർക്ക് കഷായക്കഞ്ഞിയുണ്ടാക്കിയൊ—ഇങ്ങിനെ നൂറെറട്ടു കൂട്ടം അന്വേഷിക്കയും വേണം. വാലിയക്കാരനെ ഏല്പിച്ചാലത്തെ കഥ പറയണ്ടാ. ഒരു ദിക്കിൽ കണ്ണെത്താഞ്ഞാൽ പിന്നെ—പാലിൽ വെള്ളായി—കൂട്ടാൻ അടിയിൽ പിടിച്ചു—കഷായക്കഞ്ഞി കൈപ്പായി—ഇങ്ങിനെ ആഞ്ഞൂറു ആവലാതിയായി. ഇതു വല്ല്യതും ഇവിടെ അറിയോ ശ്വാസത്തിന്, ശ്വാസത്തിന് വിളിയാണ്. അതു

മാത്രം അറിയാം—സാരിപിടിക്കാൻ ഒരെഴുത്തച്ഛനും ഉണ്ട്!! (എഴുത്തച്ഛൻ പിൻമാറുന്നു)

കണ്ടര്:—ഞാൻ പിന്നെയാരെയാണ് വിളിക്കേണ്ടതു! ഇതുയൊക്കെ ലഹളക്കൂട്ടാൻ ഇവിടെ വല്ലതും ഉണ്ടായോ.

ചിമ്മുണ്ണി—അതെയതെ. ഞാൻ പറയുന്നതിൽ ഒരക്ഷരം ഏറിയാൽ അത് ലഹളയായി. ഞാൻ കാണാറില്ലെ, ചിലപ്പോഠം വീട്ടു മുഴുവനും കുലുക്കന്നതു്.

കണ്ടര്:—അതൊക്കെ പണ്ടല്ലെ ഇപ്പോഠം അതിനൊന്നും ശക്തിയില്ലാതായില്ലെ.

ചിമ്മുണ്ണി:—എന്നാലും ചൊറി പറയുന്നതു മാറുന്നില്ലല്ലൊ. നായ്ക്കോർണയുടെ മാതിരി, മൂക്കന്നേടത്തോളം ചൊറി കൂട്ടുകയാണു്.

കണ്ടര്:—പിന്നെയ്—ഇങ്ങിനെയായാൽ ചൊറി മാത്രമല്ല-പിന്നെയും ചിലതൊക്കെയുണ്ടാവും—(മെല്ലെ വടി ഓങ്ങുന്നു)

ചിമ്മുണ്ണി—എന്നാൽ അതും കഴിയട്ടെ—അതല്ലെങ്കിൽ—വാലിയക്കാരൻ കുഞ്ഞിക്കണ്ണൻ വീട്ടിലേക്ക പോയിട്ടു ദിവസം എത്രയായി. ആ ചെറിയ ചെക്കൻ എത്രദിവസം ഇങ്ങിനെ കഴിക്കം. അവനാണെങ്കിൽ കിട്ടപ്പയുടെ ബൂട്ട്സ് തുടക്കാനും, അമ്മുവിൻെറ ടവ്വൽ (കയ്യുറുമാൽ) തിരുമ്പാനും മാത്രമെ ഇടയുള്ളൂ. ഇതാ-ഇന്നലെ അരി വാക്കുമ്പോഠം പൊള്ളിയതാണിതു്. വല്ലതും അറികയുണ്ടായൊ?

കണ്ടര്:—(കൈ പിടിച്ചു) പറഞ്ഞാലല്ലെ അറിയുള്ളൂ?

ചിമ്മുണ്ണി:—പറഞ്ഞാൽ അറിയുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ മട്ടൊക്കെ എനിക്കറിയാം. അവരാ ഇപ്പളും വന്നു സേവപറയുന്നത് മാത്രമെ ഇഷ്ടമുള്ളൂ.

കണ്ടര്:—എന്നാൽ പിന്നെ ചിമ്മുണ്ണിയെ ഇങ്ങോട്ട് വിളിക്കണൊ?

ചിമ്മുണ്ണി:—സല്ലാപിക്കാൻ വിളിക്കേ? നല്ല സമയം. അരിയുണ്ട് തിളക്കുന്നു. കൂട്ടാനിൽ പുളി പോരാറായി.

കണ്ടര്:—പിന്നെ ഇതാ. ഇത് കേട്ടിട്ട് പൊയ്ക്കോളൂ—അരി വാക്കാൻ. പാറുവില്ലെ അവിടെ. ഒരു കാര്യം ആലോചിക്കാനേ വിളിച്ചത്.

ചിമ്മുണ്ണി:—പാറുവിനെ അടുക്കളയിൽ കടത്താനുള്ള കാലമായിട്ടില്ല. എന്റെ കാലംകൂടി കഴിഞ്ഞോട്ടെ.

കണ്ടര്:—ഒരു കാര്യം പറയാനേ വിളിച്ചത്.

ചിമ്മുണ്ണി:—അതിനുള്ള മുഖവുരയാ ഇതൊക്കെ. വിളിച്ചത കേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ എന്തൊക്കെയാണാവോ എന്ന് വിചാരിച്ചു. ആട്ടെ—വേഗം പറയൂ—എന്താ—എഴുത്തച്ഛൻ വല്ല കുസൃതിയും കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടോ?

കണ്ടര്:—എഴുത്തച്ഛനില്ലെ അവിടെ?

ചിമ്മുണ്ണി:—അയാൾക്ക് ഞാൻ "അത്തം ചതുർത്ഥി"യാണ്. അയാളുടെ ശ്ലോകം ചൊല്ലലൊന്നും എന്നോട്ട പററില്ല. എന്തൊക്കെയാണ് സേവ പറഞ്ഞു പിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്?

കണ്ടര്:—കിട്ടപ്പക്ക് ഒരാലോചനയും കൊണ്ടാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്.

ചിമ്മുണ്ണി:—കിട്ടപ്പുക്ക് മാത്രം ആലോചിച്ചാൽ പോരാ. വിജയത്തിന്നും പ്രായമായി. അവളുടെ സക്കീട്ടും ഇപ്പോൾ കുറെ ജാസ്തിയായിട്ടുണ്ട്. എന്തെങ്കിലും പറയാൻ പോയാൽ പിന്നെ—സ്വാതന്ത്ര്യം സമത്വം എന്നൊക്കെ തുടങ്ങുകയായി. പിന്നെ ഞാനൊന്നും പറയാനും പോവാറില്ല. ഒന്നിന് മാത്രം പോന്നില്ലേ?

കണ്ടര്:—(പരിഹാസ സ്വരത്തിൽ) ഈ ശൌര്യമൊക്കെ എന്നോടെ വെക്കു അല്ലേ?

ചിമ്മുണ്ണി:—അവരുടെ നേരെ തുടങ്ങിട്ടെന്താ. എനിക്കു ഇപ്പോഴത്തെ ചെറുപ്പക്കാരെ വലിയ ഭയമാണ്. അവൾക്കെപ്പോഴും, മദിരാശി, ബോംബെ, കല്ക്കത്ത, ഇവിടത്തെ വർത്തമാനമേയുള്ളു. വല്ല വഴിക്കും കടന്നു പോയാൽ അതും ഒരാധിയായില്ലേ.

കണ്ടര്:—ആട്ടെ എഴുത്തച്ഛനെ വിളിച്ചു ചോദിക്കുക.

ചിമ്മുണ്ണി:—ഞാൻ ചോദിക്കാം. അയാൾ ഇവിടെ കാര്യങ്ങളൊന്നും തുറന്നു പറയില്ല. ശ്ലോകം ചൊല്ലി കഴിച്ചു കൂട്ടുകയേ ഉള്ളു. കളിക്കാറായില്ലേ?

(എന്നു പോകുന്നു.)

രംഗം 2.

കദളീവനംവീട്—വീട്ടിന്റെവടക്കെപ്പുറം.

(ഉണിച്ചിരിയമ്മ മുറുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തങ്കം തല വേറിട്ടുണ്ടു കൊണ്ട് ഒരു ഭാഗത്തു നില്ക്കുന്നു.)

ഉണിച്ചിരിയമ്മ:—തങ്കം നിണക്ക് ആ നൂലും പതക്കം ഒന്നു കെട്ടരുതെ! ഇങ്ങിനെ കാണാൻ നന്നല്ലേ! കഴുത്തു ഇങ്ങിനെ ഒഴിച്ചു വിട്ടാൽ എന്തിന് കൊള്ളും.

തങ്കം:—ഇങ്ങിനെ മതി. ഞാൻ ചെയിൻ ഇട്ടിട്ടില്ലേ. എനിക്ക് പണ്ടംകൊണ്ട് പൊതിയേണമെന്നൊന്നുമില്ല. English Ladies (ആംഗ്ലേയ സ്ത്രീകൾ) നെ നോക്കു. അവർ എത്ര പണ്ടംകെട്ടാറുണ്ട്!

ഉണ്ണിച്ചിരി:—നീ എല്ലാം ആ മട്ടാവാനാണോ ഭാവം. എന്നാൽ കളി വേണ്ടാ. മുഖത്തൊക്കെ കുറെ പൊടിയിട്ടാൽ മതി. തലയിൽ ഒരു ചീപ്പും വെച്ചോ. ഒന്നരയും മുണ്ടും ഒന്നും വേണ്ട. ഒരു മുട്ടിനൊപ്പം മതി. കൈ മുഴുവനും കാണിക്കണം. കാറോടിക്കണം. കൈ കലുക്കണം. കുതിരസ്സവാരി ചെയ്യണം. ആളുകൾ അധികം കൂടുന്ന ദിക്കിൽ വെച്ച് ഇഷ്ടമുള്ളവരെ കണ്ടാൽ—എന്നെക്കൊണ്ട് അധികം പറയിക്കണ്ടാ—ഇതൊക്കെയാണോ നിങ്ങളെ സ്കൂളുകളിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നത്.?

തങ്കം:—ഞാനതൊക്കെ ചെയ്യാനൊന്നും ഭാവമില്ല. ആഡംബരഭ്രമം അരുത്. നമ്മുടെ ഇടയിൽ കാണാറില്ലേ എത്ര പണ്ടങ്ങളാണ് അണിയാറുള്ളത്. കാതിലും, നെറ്റിയിന്മേലും, മൂക്കിന്ന ചിലര് രണ്ടു ഭാഗത്തും, കഴുത്തിൽ ചുരുങ്ങിയത് ഒരാറേഴ്—കുഴിമിന്നി, പാലക്കാമോതിരം, പതക്കം, അവില്മാല—ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങുകയായി. ഇത്രയൊന്നും ആവശ്യമില്ലെന്നാണ് എന്റെ പക്ഷം. ഇങ്ങിനെയോരോന്ന് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാഞ്ഞിട്ട് നമ്മുടെയിടയിൽ എത്ര സ്ത്രീകളാണ് ഭർത്താക്കന്മാരെയും അച്ഛന്മാരെയും ശല്യപ്പെടുത്തുന്നത്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ് സ്ത്രീകൾ തന്നെയാണ് ഭേദം. അവരുടെ നടവടികളൊക്കെ നല്ലതാണെന്ന് ഞാൻ പറയു

ന്നില്ല. നല്ലത് ആരിൽ കണ്ടാലും സ്വീകരിക്കാം—(പടിക്കലേക്ക നോക്കീട്ട്) അല്ലാ എഴുത്തച്ഛനല്ലെ വരുന്നത്.

ഉണ്ണി:—അയാഠം ഇന്നാലെ വരാമെന്ന പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എന്താ കാണാതിരുന്നത് എന്ന് വിചാരിച്ചു.

(എഴുത്തച്ഛൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഇന്നാലെ വൈകുന്നേരം വരാമെന്നല്ലെ പറഞ്ഞത്. തങ്കം; ഇതിൽ വെററില ഇല്ലാ. രണ്ടെണ്ണം കൊണ്ടുവാ

(തങ്കം പോകുന്നു.)

എഴുത്തച്ഛൻ:—ഇന്നലെ വേറെ ഇത്തിരി തിരക്കുണ്ടായിരുന്നു. നമ്മുടെ ചെറിയ മൂപ്പര് അങ്ങാടിയിൽ നിന്ന് ചില സാമാനങ്ങഠം കൊണ്ടുവരാനേല്പിച്ചു. "കല്പന നമുക്കില്ല, കല്പിച്ചാലല്ലെന്നില്ല" എന്നല്ലെ ഈയുള്ളവൻെറ സ്ഥിതി. ഇങ്ങോട്ട് കൊണ്ടുവരാൻ തന്നെയാണ്. (മടിയിൽ നിന്ന ഒന്ന രണ്ടു ചെറിയ കുപ്പികഠം എടുക്കുന്നു.) ഇതാ.

ഉണ്ണി:—(കുപ്പികഠം വാങ്ങി നോക്കി) കാൎയ്യങ്ങളൊക്കെ എങ്ങിനെയാ.

എഴുത്തച്ഛൻ:—ചെറിയ മൂപ്പൎക്ക ഇവിടെ എത്തി വീണാൽ മതിയെന്നായിരിക്കുന്നു. തങ്കത്തിന്ന് ഒരെഴുത്ത് തന്നിട്ടുണ്ട്.

(തങ്കം വെററില കൊണ്ടു വരുന്നു.)

ഇതാ ഒരെഴുത്തുണ്ട്. ഈ കുപ്പികളും ഇവിടെ തരാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

തങ്കം:—(വെററില ചെല്ലത്തിലിടുന്നതിന്നു മുമ്പായി എഴുത്തു വാങ്ങി പൊളിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു.)

ഉണ്ണി:—പിന്നെ, വെററില ഇങ്ങോട്ടു തന്നു് നീ എഴുത്തു് വായിക്കാൻ തുടങ്ങിക്കൊ. അതു് വായിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ നിണക്കു് കണ്ണും ചെകിട്ടും ഇല്ല.

തങ്കം:—(രഞ്ജിച്ചു് വെററില കൊടുക്കുന്നു.)

ഉണ്ണി:—എഴുത്തച്ഛാ-മുറുക്കു-ഞാൻ ഇത്തിരിചായകൊണ്ടു വരാം. നിങ്ങൾക്കു് ചില സ്വകാര്യങ്ങളൊക്കെ പറയാനുണ്ടാവും.

എഴുത്തച്ഛൻ:—അതൊന്നുമില്ല്യാ. ഇപ്പോൾ എഴുത്തുകൊണ്ടല്ലെ കാര്യങ്ങളൊക്കെ. "കാര്യമെല്ലാം രേഖമൂലം" എന്നുണ്ടല്ലൊ.

തങ്കം:—എഴുത്തച്ഛാ ഇതാ, ഞാൻതന്നതാണെന്നുപറഞ്ഞു കൊടുത്തേക്കു. (ഒരു * സാഷു് കൊടുക്കുന്നു.) എഴുത്തിന്നു് മറുപടി വേണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ?

(എന്നു പൊളിക്കുന്നു.)

എഴുത്തച്ഛൻ:—അതൊന്നുമില്ല. പക്ഷെ ഒരു മര്യാദയില്ലെ. "ഒന്നുകൊണ്ടറിയേണം രണ്ടിന്റെ ബലാബലം" എന്നല്ലെ പ്രമാണം. ഒരെഴുത്തു് കിട്ടിയാൽ പിന്നെ രണ്ടെഴുത്തിന്നു് വഴിയുണ്ടാക്കണം.

തങ്കം:—(എഴുത്തു് വായിക്കുന്നു. എഴുത്തച്ഛൻ തങ്കത്തിന്റെ ഭാവങ്ങൾ കണ്ടു നില്ക്കുന്നു. വായന കഴിഞ്ഞു്) ഇതിന്നു് മറുപടി വേണമെന്നില്ല. അങ്ങിനെയാവട്ടെ- എന്നു് പറഞ്ഞേക്കു.

(* രോമം കൊണ്ടു മടഞ്ഞ ഒരു അരപ്പട്ട.)

ഉണ്ണി:—(ചായകൊണ്ടുവന്ന് എഴുത്തച്ഛന്ന് കൊടുക്കുന്നു.) എന്താ, എഴുത്തച്ഛാ-അടുക്കുന്ന മാതിരി തന്നെയല്ലെ.

എഴുത്തച്ഛൻ:—അടുക്ക മാത്രമോ. രണ്ടാളും ഒന്നായി കഴിഞ്ഞില്ലെ. "വിഗ്രഹയോരഭേദഃ" എന്നല്ലെ. അച്ഛനും അമ്മക്കുമാണ് കുറച്ച് ശാഠ്യം. മകൻ കൊണ്ടു പിടിച്ചാൽ തരക്കേടൊന്നുമുണ്ടാവില്ല.

ഉണ്ണി:—ഒക്കെ എഴുത്തച്ഛൻ ശരിയാക്കണം. എഴുത്തച്ഛനെ ഞങ്ങൾ മറക്കില്ല.

എഴുത്തച്ഛൻ:—ഒക്കെ ഇവിടത്തെ മനസ്സ്. "ഉത്സാഹി ലഭ്യതേ: കാര്യം." എന്നുണ്ടല്ലൊ. ഉത്സാഹിച്ചു നോക്കട്ടെ. എന്നാൽ പിന്നെയാകട്ടെ. (എന്ന് പോകുന്നു)

ഉണ്ണി:—തങ്കം: കത്ത് ഇംഗ്ലീഷിലാണ് അല്ലെ. മലയാളത്തിലാണെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു. കാര്യം വല്ലതും അറിയാലൊ. നീ ഓരോ അക്ഷരവും മനസ്സിരുത്തി വായിക്ക്. "പ്രതിദിനമൊരുവണ്ണം വീതമായെണ്ണണം നീ" എന്നാണ് ശകുന്തളത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

(എന്നു പോകുന്നു.)

തങ്കം:—(എഴുത്ത് വീണ്ടും എടുത്തു വായിക്കുന്നു.)

My dear Thankam,

Please accept these presents from me. Will you kindly meet me at the beach tomorrow evening. I shall try to be there at 5 P. M. But I am afraid, I shall be late a bit. Please however, wait for me.

Ewer Yours

Kittappa.

എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട തങ്കം,

ഈ സമ്മാനങ്ങൾ സദയം സ്വീകരിക്കുക. നാളെ വൈകുന്നേരം ബീച്ചിൽ കാണുമോ? ഞാൻ 5 മണിക്ക എത്തുവാൻ നോക്കാം. കുറച്ചു വൈകിയെന്നു വരാം. എ ന്നാലും എന്നെ കാത്തിരിക്കണം.

എന്ന് സ്വ. കിട്ടപ്പൂ.

(വിചാരം) ഇനി നാളെ വൈകുന്നേരം വരെ കാക്ക ണ്ടെ! This suspense is killing me. (ഈ അനിശ്ചിതാവ സ്ഥ എന്നെ കൊല്ലുന്നുവല്ലൊ.)

(കർട്ടൻ)

രംഗം 3.

(ചിമ്മുണ്ണി അമ്മ കൂട്ടാൻ നറുക്കികൊണ്ട് പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ചിമ്മുണ്ണി:— (വിചാരം) ഒരു നേരം ഇടയില്ല. എഴുത്തച്ഛ നോട് ആ കാൎയ്യമൊന്നു ചോദിക്കാൻ ഇതുവരെ തരമാ യില്ല—രാമാ! (വാലിയക്കാരനെ വിളിക്കുന്നു.)

രാമൻ:— ഏ. (പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ചിമ്മുണ്ണി:— നീ ആ എഴുത്തച്ഛനെ ഇങ്ങോട്ടു വിളിച്ചാ.

(രാമൻ പോകുന്നു.)

ചിമ്മുണ്ണി!—(വിചാരം) ഇങ്ങിനെ ഒരെഴുത്തച്ഛനെ കാണാ ൻ ഞെരുക്കമൊണ്. ഇപ്പോൾ ഇവിടെ കുട്ടികളൊന്നും പഠിക്കാനില്ല. എന്നാലും ശനി പോവില്ല. മൂപ്പരോട് സേവയും പറഞ്ഞു കൂട്ടം. ഇപ്പോൾ സംബന്ധാലോ ചനയാണ് പണി. വിജയത്തിന്ന് വെമ്പത ആലോ

ചന കഴിഞ്ഞു. ആക്ഷം വേണ്ടാതെ വല്ലോരും അവിടവിടെ ഉണ്ടാവും. അവരൊക്കയേ അയാളുടെ കണ്ണിൽ പെട്ടകയുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ എത്ര ആളുണ്ട് ബി. എ. യും; എഫെ. എയും പാസ്സായിവരുന്നു. വിജയത്തിന്നു ഒരാളെയും ശരി ബോധിക്കുന്നതുമില്ല.

(എഴുത്തച്ഛൻ വന്നു കുമ്പിടുന്നു.)

അ! എന്താ—ഒരാലോചന കൊണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് കേട്ടു. ഇതു വരെ വിജയത്തിന്നാലോചിച്ച മാതിരി തന്നെയാണോ? പിന്നെ, ശ്ലോകം അധികം ചൊല്ലരുതെ—കാൎയ്യം പറയൂ.

എഴുത്ത:—ഞാൻ കഴിയുന്നതു ശ്രമിക്കാഞ്ഞിട്ടല്ല. "ഭാഗ്യായത്തമതഃപരം" എന്നല്ലെ പ്രമാണം.

ചിമ്മുണ്ണി:—(ഉച്ചസ്വരത്തിൽ) ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലെ നിങ്ങടെ പ്രമാണമൊന്നും വേണ്ടെന്ന്. (കുറച്ച് താമസിച്ച് മന്ദസ്വരത്തിൽ) ആരുടെയാണ് ആലോചന കേൾക്കട്ടെ.

എഴുത്ത:—കദളീവനത്തിൽകാരുടെയാണ്. ഞാൻ ഇന്നാൾ അവിടെ പോയിരുന്നു.

ചിമ്മുണ്ണി:—നിങ്ങൾക്ക ഇപ്പോൾ വേറെ പണിയൊന്നുമില്ലല്ലൊ-ഓ-അവിടെ ചില ഉൎവ്വശികളൊക്കെയുണ്ട്. എഴുത്തച്ഛൻ അവരുടെ ശ്ലോകംചൊല്ലല്‌കേട്ടു ഭ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടാവും; ഇല്ലെ.

എഴുത്ത:—അവരുടെ പാട്ടോ! അതിലേറെ വിശേഷം!—"ഉൎവ്വശിമേനക രംഭതിലോത്തമ" എന്നൊക്കെ തന്നെ

യാണു അവരുടെ സ്ഥിതി. തങ്കത്തിനെ ഇയ്യിടെ കണ്ടി ട്ടുണ്ടോ ആവൊ!

ചിമ്മുണ്ണി:—എന്താ—അവൾക്കു വല്ല കൊമ്പോ മറെറാ മുളച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഞാൻ ഇത്ര പോരുമ്പോൾതന്നെ അ റിയില്ല!

എഴുത്ത:—ഇപ്പോൾ വളരുന്ന കാലമല്ലെ. "നോക്കുമ്പോൾ ചെറുതായവസ്തു വലുതായീടുന്നുമാത്രാന്തരെ" എന്നല്ലെ പണ്ടുള്ളവർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്. കുട്ടിയായിരിക്കുമ്പോ ൾ കണ്ടോരൊന്നും ഇപ്പോൾ കണ്ടാലറിയില്ല—ഇവിട്ട ത്തെ ഇപ്പോൾ തന്നെ അമ്മയെന്നു വിളിക്കാൻ തുടങ്ങി യിരിക്കുന്നു.

ചിമ്മുണ്ണി:—(ഒരു സന്തോഷം നടിച്ചു്) അവളേ അവിടെ വെച്ചു ഇത്തിരി ഭേദമുള്ളൂ. മററുള്ളോരുടെയൊക്കെ നാ ട്യങ്ങൾ കണ്ടാൽമതി! അതുതന്നെയാണ്—ഇതുവരെ ആരും അങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കീട്ടും ഇല്ല.

എഴുത്ത:—നമുക്കു് വല്ലോരുടേയും കാൎയ്യം അന്വേഷിക്കാൻ കഴിയുമോ? കുട്ടപ്പമേനോൻ എന്തു തങ്കം ഇപ്പോൾ മുഴു വൻ പറയില്ലത്രെ. "എണ്ണിയെണ്ണിക്കഴിയുന്നു നാളു കൾ" എന്നാണത്രെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി.

ചിമ്മുണ്ണി:—അങ്ങിനെ വിചാരിച്ചാലൊന്നും കിട്ടുപ്പയെ കിട്ടില്ല. അവൻ ബിലാത്തിയിലുമൊക്കെ പോയിവന്നി ട്ടുള്ള ആളാണ്—അതു അറിഞ്ഞൂടെ അവൾക്ക്—ഇനി ഇപ്പോൾ വല്ല ഉദ്യോഗവും കിട്ടുകയാണെങ്കിൽ ആ യിരത്തിൽ കുറയില്ല ശമ്പളമെന്നാണു മൂപ്പര് പറഞ്ഞ

ത്തു്. പിന്നെ അവൻ പോയിവരുവാൻ മുപ്പതിനായിരത്തിലധികം ചെലവായിട്ടുണ്ടു്. പണം വെറുതെയുണ്ടാവോ? കദളീവനത്തിലുള്ളവൎക്കു് പണത്തിന്നു വലിയ ക്ഷാമമൊന്നും ഇല്ലല്ലൊ.

എഴുത്ത:—"സഖ്യവും, വിവാഹവും, വ്യവഹാരവും തനിക്കൊക്കമൊത്താഭിജാത്യമെന്നവരോടുവേണം" എന്നാണല്ലൊ പ്രമാണം. അതുകൊണ്ടു അവസ്ഥപോലെയൊക്കെ ചെയ്യാമെന്നു ഏററിട്ടുണ്ടു്. കിട്ടപ്പമേനോനെ കിട്ടുകയാണെങ്കിൽ പകുതിസ്വത്തു വിററാലും വേണ്ടില്ലെന്നു ഉണിച്ചിരിയമ്മ പറയുകയുണ്ടായി.

ചിമ്മുണ്ണി:—എന്നാലും നഷ്ടമൊന്നുമില്ലല്ലൊ-പിന്നെ മുതലാക്കാലൊ! അതുതന്നെയാണു് ഞാൻ ഇത്രയൊക്കെ പറയുന്നത് എഴുത്തച്ഛ! സംബന്ധവും കഴിഞ്ഞങ്ങുപോയാൽ പിന്നെ ഈ കുട്ടികളുണ്ടൊ നമ്മളെയൊക്കെ തിരിഞ്ഞുനോക്കുന്നു? അതുകൊണ്ടു ഇതുവരെ ബുദ്ധിമുട്ടിയതിനെങ്കിലും വല്ല പ്രതിഫലവും വേണ്ടെ: പിന്നെയൊക്കെ അവരുതന്നെയല്ലെ അനുഭവിക്കാൻ.

എഴുത്ത:—എത്ര വേണമെന്നാണു അവരോടു പറയേണ്ടതു-ആവൊ?

ചിമ്മുണ്ണി:—അധികമൊന്നും വേണ്ട-അവന്നു ബിലാത്തിയിൽ പോയിവരാൻ ചെലവാക്കിയതിൽ പകുതി കിട്ടിയാൽ മതി. എന്താ എഴുത്തച്ഛാ, അത് അധികമാണൊ?

എഴുത്ത:—എയ്-ഒട്ടും അല്ല-ഇവിടുത്തെ അവസ്ഥക്ക്.(വിചാരം) ഇതു ഇനി അവിടെപറഞ്ഞു സമ്മതിപ്പിക്കണ്ടെ!

ചിമ്മുണ്ണി:—പിന്നെ—അവിടുത്തെ അരവിന്ദാക്ഷമേനോൻ ഇക്കുറി പരീക്ഷ കൊടുത്തതു് ജയിച്ചില്ലെ?

എഴുത്ത:—ഉവ്വ്—ഒന്നാമനായിട്ടാണത്രെ ജയിച്ചതു്. മിടുക്കനാണ്. "രണ്ടാംവാക്കിന്നു കേറിയടിക്കും" അത്ര മുശക്കുണ്ട്.

ചിമ്മുണ്ണി:—അതൊക്കെ ഇരിക്കട്ടെ. വിജയത്തിന്നു അയാളായാലും മതിയായിരുന്നു. എന്താ—ഒന്നാലോചിച്ചുനോക്കൂ. കിട്ടപ്പയുടെ കാര്യത്തിൽ പറഞ്ഞ സംഖ്യയും, അരവിന്ദാക്ഷമേനോൻ ഇങ്ങോട്ടു തുടങ്ങുകയും ആവാമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ കിട്ടപ്പയോടൊന്നു പറഞ്ഞുനോക്കാം. ആയാളെയും സമ്മതിപ്പിക്കണ്ടെ!

എഴുത്ത:—(തലചൊറിയുന്നു) (വിചാരം) കുറച്ചെ ഉള്ളൂ മോഹം!

ചിമ്മുണ്ണി:—എന്താ എഴുത്തച്ഛൻ തലചൊറിയുന്നതു്. ആലോചിച്ചുകൂടെ?

എഴുത്ത:—പണത്തിന്നു പുറമെ ഒരാളും വേണമെന്നല്ലെ. അപ്പോൾ അവരും വില ചോദിച്ചാലൊ—"അങ്ങേലെക്കും ഇങ്ങേലെക്കും വഴി ഒപ്പമല്ലെ".

ചിമ്മുണ്ണി:—(ദേഷ്യപ്പെട്ടു്) ഇതു പറയാൻ നിങ്ങൾ വേണൊ—കിട്ടപ്പയേയും അരവിന്ദാക്ഷമേനോനേയും ഒരേ തോതിൽ വെക്കാൻ പാടുണ്ടൊ. അവന്നു ചെലവാക്കിയതിൽ പത്തിലൊരംശം അയാൾക്കു ചെലവാക്കീട്ടുണ്ടൊ? അയാൾ കവിഞ്ഞാൽ മദിരാശിവരെ പോയിട്ടുണ്ടാവും!!

എഴുത്ത:—ദേഷ്യപ്പെടേണ്ട-അയാളേയും ബിലാത്തിക്കയക്കാൻ ഭാവമുണ്ടത്രെ.

ചിമ്മുണ്ണി:—ഭാവമല്ലെ ഉള്ളൂ. പോയിട്ടില്ലല്ലൊ. അപ്പോഴെക്ക ഇപ്പോഠം തന്നെ വിലകെട്ടാൻ തുടങ്ങിയൊ?

എഴുത്ത:—അത്രയൊന്നും ഞാൻ ചോദിക്കയുണ്ടായില്ല. ഇവിടുത്തെ മാതിരി കണ്ടപ്പോഠം, അവരും അങ്ങിനെ ചോദിച്ചാലൊ എന്നുവിചാരിച്ചു-സമാധാനം കരുതി പോവാൻ വേണ്ടി പറഞ്ഞതാണ്. "കണ്ടാലറിയാത്തോൻ കൊണ്ടാലറിയും" എന്നല്ലെ പ്രമാണം.

ചിമ്മുണ്ണി:—മതി-നിങ്ങളുടെ പ്രമാണം!! ആട്ടെ, ഒന്ന ചോദിക്കാൻ മറന്നു. അവർ ഞങ്ങടെ സ്വജനം തന്നെയല്ലെ?

എഴുത്ത:—അവർ മേനോന്മാരുതന്നെയാണ്. "ജാതിമതാദികഠംക്കല്ല ഗുണഗണം" എന്നല്ലെ. പിന്നെ പണം തരാമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ജാതിയൊക്കെ അത്ര നോക്കാനുണ്ടൊ?

ചിമ്മുണ്ണി:—അതുകൊണ്ടു കാൎയ്യമില്ല. മേനോന്മാർ എന്നു പറഞ്ഞാൽ പലവകയാണ്—അകത്തു, പുറത്തു ഇങ്ങിനെ രണ്ടുണ്ട്. പിന്നെ അഭിമാനത്തിന്നു മേനോൻ വായിക്കുന്നവരുമുണ്ടു. അതിൻെറ ഒക്കെ 'അദ്ദേഹ'ത്തിനെ നല്ല നിശ്ചയമുള്ളൂ. നിങ്ങഠം ഏതായാലും സൂക്ഷ്മം അന്വേഷിക്കു. സംഖ്യ ഓർമ്മയുണ്ടല്ലൊ. നിങ്ങളെയും മറക്കില്ല. ഞാൻ ഇതു അടുപ്പത്തുവെക്കട്ടെ. (പോവാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

(അപ്പോഴെക്ക കണ്ണര്മേനോൻ ദേഷ്യത്തോടെ പ്രവേശിക്കുന്നു)

കണ്ണര്:—ഞാൻ കേട്ട പറഞ്ഞതൊക്കെ—ഇങ്ങിനെയൊക്കെ തോന്നുന്നവല്ലൊ-പണം വാങ്ങുകയൊ? കടം മേടിക്കുന്നതല്ല ഇതിലേറെ മാനം! അതിനൊക്കെ പുറമെ ഇങ്ങോട്ട മാററമായി ഒരാളും! എഴുത്തച്ഛാ! ഈ വിഡ്ഢിത്തമൊന്നും അവിടെ പോയി പറയേണ്ട.

ചിമ്മുണ്ണി:—(ദേഷ്യപ്പെട്ട്) എന്താ പണം മേടിച്ചാൽ എന്നാറിഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ വക്കീലായിട്ടെന്തിനാ കക്ഷികളുടെ കയ്യിൽനിന്ന പണം വാങ്ങുന്നത്. അവക്കുവേണ്ടി ഒരുകാൎയ്യം ചെയ്യുന്നതിന്ന പ്രതിഫലമല്ലെ വാങ്ങുന്നത്. അതുപോലെതന്നെ ഇതും.

കണ്ണര്:—കിട്ടപ്പ അവിടെ സംബന്ധം തുടങ്ങുന്നതു നമ്മുടെ കാൎയ്യമോ, അവരുടെ കാൎയ്യമൊ?

ചിമ്മുണ്ണി:—കിട്ടപ്പയെപ്പോലെ ഒരാളെക്കിട്ടുമ്പോൾ അവരുടെ കാൎയ്യം തന്നേയാണ മെച്ചം. ഇങ്ങോട്ട അങ്ങിനെ ഒരാൾ വരാനില്ലല്ലൊ.

കണ്ണര്:—അതുവിചാരിച്ച എന്തെങ്കിലും പറയുകയൊ? വക്കീൽ ഫീസ്സ വാങ്ങുംപോലെമാണത്രെ! കക്ഷികൾക്കവേണ്ടി എത്ര കണ്ഠക്ഷോഭം ചെയ്തിട്ടാണ് നാലു കാശു കിട്ടുന്നതെന്നറിമോ?

ചിമ്മുണ്ണി:—അതുതന്നെയാണ് ഞാനും പറയുന്നതു കിട്ടപ്പ ഈ നിലയിലായി വരുവാൻ നാമൊട്ടും കഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ലെ? അതിൻെറ ഗുണമൊക്കെ അവരല്ലെ അനുഭവിക്കാൻ പോവുന്നത്. അപ്പോൾ ഇത്തിരി കയ്യയച്ചാൽ

ഒരു തരക്കേടും ഇല്ല. അതുപോലെത്തന്നെ—അരവിന്ദാക്ഷമേനോൻ ഇങ്ങോട്ടു തുടങ്ങണമെന്നും പറഞ്ഞുകൂടെ. എന്നാൽ പിന്നെ ഒന്നുംവേണ്ട. കുട്ടികൾ തോന്നിയ വഴിക്ക നടന്നോട്ടെ. കയ്യുംകെട്ടി ഇവിടെ കണ്ടുംകൊണ്ടു ഇരുന്നോളൂ. എനിക്കതന്നെ എന്താ വല്ലതും വരാനുണ്ടോ?

കണ്ടര:—അതിനെപ്പററി വിജയത്തിനോടു വല്ലതും ചോദിക്കയുണ്ടായൊ? അവൾക്ക ഇഷ്ടമായില്ലെങ്കിലൊ.

ചിമ്മുണ്ണി:—ഇഷ്ടമായില്ലെങ്കിൽ വേണ്ട. ഞാൻ എനിക്ക വേണ്ടീട്ടാണോ പറയുന്നതു്!

കണ്ടര്:—ചിമ്മുണ്ണി ഒരു കാര്യം മനസ്സിലാക്കണം. ഇതൊന്നും ധൃതിയിൽ നടക്കുന്ന കാര്യങ്ങളല്ല. എന്താ എഴുത്തച്ഛാ! കുട്ടികളുടെ മനസ്സ് ഏതു് വഴിക്കാണ് തിരിഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് എന്നു് ഒന്നും അറിയാതെ ചാടി പുറപ്പെട്ടാൽ ഒടുവിൽ 'കിണ്ടം പിണയും.'

എഴുത്ത:—അതു് ശരിയാണ്. "സൂക്ഷ്മമോരാതൊരുമ്പെട്ടാലിച്ഛാഭംഗമണഞ്ഞിടും'' എന്നാണ് പ്രമാണം.

ചിമ്മുണ്ണി:—ശരി വെക്കാൻ ആളില്ലാത്ത തരക്കേടെ ഉള്ളൂ ഇവിടെ?

കണ്ടര്:—അല്ല. ജാതിയെ പററി എഴുത്തച്ഛൻ പറയുകയുണ്ടായി, ഇല്ലേ?. അവര് മേനോന്മാരൊന്നും അല്ലെന്നാണ് കേൾവി. എഴുത്തച്ഛന്നു് അറിയില്ലേ.

(എഴുത്തച്ഛൻ കണ്ടര് മേനോന്റെ ചെവിയിൽ സ്വകാര്യമായി പറയുന്നു.)

കണ്ടര്:—അല്ല-ഇത്ര മോശമാ ജാതി! ഈ ആലോചന തന്നെ വേണ്ട. പണ്ടത്തെ കാലമാണെങ്കിൽ നമുക്ക അവരുടെ വെള്ളം കുടിക്കാൻ കൂടി പാടില്ല.

ചിമ്മുണ്ണി:—എഴുത്തുള്ളന്നൊന്താ എന്നോട നേര് പറയാൻ പാടില്ലേ? അല്ലാ-ഞാനൊന്ന ചോദിക്കട്ടെ. കേസ്സ് കൊണ്ടു വരുന്നവരുടെ ജാതി നോക്കാറുണ്ടോ. ഏത് ജാതിയായാലും വേണ്ടില്ല, പണം നല്ലവണ്ണം ഉണ്ടായാൽ മതി. എന്നാൽ പിന്നെ വീട്ടിൻെറ ഏത് ഭാഗത്തും വരാം. — എവിടെ ഇരുത്തിയും സല്ക്കരിക്കാം.

കണ്ടര്:—അതാതാളുകളെ അവരവരുടെ അവസ്ഥപോലെ മാനിക്കണ്ടേ?

ചിമ്മുണ്ണി:—സ്വകാര്യങ്ങളിൽ ഇങ്ങിനെയൊക്കെ ആവാമെങ്കിൽ പരസ്യമായിട്ട് എന്തു കൊണ്ട് ആയിക്കൂടാ? പ്രസംഗം ഒന്ന്-പ്രവൃത്തി മറ്റൊന്നു. അത് ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടില്ല.

കണ്ടര്:—എന്തിനാ വെറുതെ തക്കിക്കുന്നത്? പണം വാങ്ങി സംബന്ധം നടത്തുന്നത് എൻെറ അവസ്ഥക്ക പോരാഴ്മ തന്നെയാണ്. ഞാനതിന്ന് സമ്മതിക്കയും ഇല്ല!! അതിന്നു പുറമെ ഒരു ജാതിക്കൂട്ടവും! ഈ ആലാമാലയൊന്നും ഇവിടെ വേണ്ട.

(പോവാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

ചിമ്മുണ്ണി:— (കണ്ടര് മേനോൻെറ കൈ പിടിച്ച്) ഒരു മാലയും വേണ്ട — കുട്ടികളും വല്ല അപമാനവും ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്താൽ ആ കണ്ഠമാല കഴുത്തിൽ കെട്ടി

നടന്നോളൂ മാനവും അവമാനവും അച്ഛനല്ലെ ഉള്ളൂ. എഴുത്തച്ഛാ, നിങ്ങൾ കുറെ ദിവസം സ്വസ്ഥമായിരുന്നോളിൻ.

(രണ്ടാളും പോകുന്നു.)

എഴുത്തച്ഛൻ:—(വിചാരം) മനുഷ്യർക്ക് ഇത്ര [illegible]! പണം കിട്ടണം പിടിപ്പത്—പിന്നെ ഇങ്ങൊത്ത ഒരാള് തുടങ്ങുകയും വേണം. ഇതൊന്നും കൂടാതെ കാര്യം കലാശിക്കുമെന്ന് ഇവർ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ ആവോ? കിട്ടപ്പമേനോനും തങ്കവുംകൂടി കടപ്പുറത്ത് വെച്ച് കൂടിക്കാഴ്ചയും സല്ലാപവും അങ്ങിനെ ഒരു വഴിക്കു നടക്കുന്നു. ഇവിടെ പണമെന്നും മാററമെന്നും ഉള്ള സംസാരം ഇങ്ങിനെയും. ഇതാ ഒന്നും കൂടി തങ്കമ്മക്ക് ഒരു കത്ത് തന്നിട്ടുണ്ട്. വല വീശുമ്പോഴേക്കു പക്ഷി പറക്കുമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. "അന്യഥാ ചിന്തിതം കാര്യം ദൈവമന്യത്ര ചിന്തയേൽ" എന്നല്ലെ പ്രമാണം.

(എന്ന് ചാഞ്ചാടി പോവുന്നു.)

രംഗം 4.

(രാമപുരം ബീച്ച്)

(തങ്കം ഒരു ചാരുബെഞ്ചിന്മേലിരിക്കുന്നു.)

തങ്കം:—(വിചാരം) ഇന്ന അഞ്ചുമണിക്കു വരാമെന്നല്ലെ പറഞ്ഞത്. (കയ്യിന്മേലത്തെ വാച്ചു നോക്കീട്ടു) It is nearing six now (മണി ആറാവാറായി) പറഞ്ഞ സമയത്തിന്ന കൃത്യമായി വരാറുണ്ടല്ലോ. വേറെ

വല്ല Engagement (കാൎയ്യാന്തരം) ഉം ഉണ്ടായിരിക്കും. അഞ്ചുമണിയെന്നു തന്നെയല്ലെ എഴുത്തിൽ എഴുതീട്ടുള്ളതു? (കയ്യിൽ തൂക്കീട്ടുള്ള സഞ്ചിയിൽനിന്നു എഴുത്തെടുത്തു വായിക്കുന്നു.) I shall try to be at the beach at 5 P. M. But I am afraid I shall be late a bit Please however, Wait for me അതുകൊണ്ടു വരാതിരിക്കില്ല. കുറച്ചുകൂടി Wait (കാത്തിരിക്കുക) ചെയ്യാം.

(വീണ്ടും ചാരുബെഞ്ചിന്മേൽ പോയിരിക്കുന്നു.)

(മിസ്റ്റർ കിട്ടപ്പമേനോൻ ഹാറ്റും സൂട്ടും മററും ആയിട്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു)

കിട്ടപ്പ:—I am sorry I am a little late (കുറച്ചു വൈകിയതിനെപ്പററി വ്യസനിക്കുന്നു.) എനിക്കു കലക്ടരുമായി ഒരു Interview (കൂടിക്കാഴ്ച) ഉണ്ടായിരുന്നു.

തങ്കം:—എന്താ ഉദ്യോഗസംബന്ധമായ അലച്ചൽതന്നെ-അല്ലെ.

കിട്ടപ്പ:—Oh! It is very taxing—and you are my only relief. (ഓ! വല്ലാത്ത സൊല്ല. തങ്കം മാത്രമെ എനിക്ക് ആശ്വാസം തരുന്നുള്ളു.)

തങ്കം:— (മുഖത്തേക്കു എടക്കണ്ണിട്ടുനോക്കി) I know it. (അതെനിക്ക് അറിയാം) അതുകൊണ്ടല്ലെ ഞാൻ നേരം വൈകിയാലും ഇവിടെ കാത്തുനിൽക്കുന്നതു്.

കിട്ടപ്പ:—എന്താ-വൈകിയതിനെപററി വല്ല ആക്ഷേപവുമുണ്ടായൊ?

തങ്കം:—അച്ഛനും അമ്മയും ഒക്കെ കുറേശ്ശ പിറുപിറുക്കാൻ തുടങ്ങീട്ടുണ്ടു്.

കിട്ടപ്പ:—Oh, Don't worry over that. (അതിനെപ്പററി വിചാരം വേണ്ടാ) അവരൊക്കെ അങ്ങിനെയിരിക്കും. Their notions of love are quite different from ours. (പ്രേമത്തിനെപ്പററി അവർ ധരിച്ചിരിക്കുന്നതും നാം ധരിച്ചിരിക്കുന്നതും തമ്മിൽ വളരെ വ്യത്യാസമുണ്ട.)

തങ്കം:—എങ്കില്വം വയസ്സുകാലത്തു അവരെ മുഷിപ്പിക്കണൊ? They are our Well—wishers.(അവർ നമ്മുടെ ഗുണകാംക്ഷികളല്ലെ?) ആട്ടെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ Chances(അവസ്ഥ: ആനുകൂല്യാദികൾ) എങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു?

കിട്ടപ്പ:—Ninety-nine per cent sure. But there is many a slip between the cup and the lip. നൂററിന് തൊണ്ണൂററൊമ്പതും എനിക്കനുകൂലമാണ്. കയ്യെത്തി, വായെത്തിയില്ല എന്നും വരാം.) പക്ഷെ എന്തായാലും തങ്കത്തിനെ കാണുമ്പോൾ എന്റെ Worries (ശല്യങ്ങൾ) എല്ലാം മറക്കുന്നു. Poor father is very much vexed at my being unemployed. (എനിക്ക് ഉദ്യോഗം കിട്ടാഞ്ഞിട്ട് അച്ഛന് നന്ന അസഹ്യതയുണ്ട്.)

തങ്കം:—കലക്ടരെ കണ്ടിട്ടെന്താ- Hope (ആശ) ഒന്നും തന്നില്ലെ?

കിട്ടപ്പ:—Of Course, he promised to consider my case favourably. (എന്റെ കാൎയ്യം അനുകൂലമായി വിചാരണ ചെയ്യാമെന്നു ഏററിട്ടുണ്ട്.) പക്ഷെ all Smooth and honeyed words. (എല്ലാം പഞ്ചാ

രവാക്കകൾ) They say the same thing to all. (എല്ലാവരോടും ഇങ്ങിനെത്തന്നെയാണ് അവർ പറയുക.) Qualifications (യോഗ്യതകൾ) എന്നോളം ആക്ഷമില്ല.

തങ്കം:--പിന്നെ It is getting late (നേരം വൈകി) നാളെ കാണുമൊ?

കിട്ടപ്പു:--നാളെ I am practically free. (എനിക്ക് വിശേഷിച്ച് ജോലിയൊന്നുമില്ല.) കുറെ നേരത്തെ വരുമൊ?

തങ്കം:--മൂന്നുമണിക്ക് ശേഷം പോരെ. അപ്പോഴക്കെല്ല വെലാവുള്ളു. (കൈപിടിച്ചു പോകാൻ ഭാവിച്ചു തിരിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നു)

തങ്കം:—ഓ-ഒരു വത്തമാനം പറയാൻ മറന്നു. Your parents seem to make a bargain out of our marriage. (താങ്കളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ നമ്മുടെ വിവാഹകാര്യം ഒരു കൊള്ളക്കൊടുക്കയാക്കാൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.)

കിട്ടപ്പു:—It is silly. Perhaps they want money, but I want only you. That's all right, I believe. (ഛെ. നിസ്സാരം. അവർക്ക് പണം വേണമായിരിക്കാം. എനിക്ക് ഭവതിയെ മാത്രമേ വേണ്ടു. പോരേ.) (വീണ്ടും പരസ്പരം നോക്കി കൈപിടിക്കുന്നു.)

തങ്കം:—എങ്കിലും നമ്മുടെ ഉദ്ദേശമൊക്കെസാധിക്കുവാൻ അവരുടെ Consent (സമ്മതം) വേണ്ടെ. It all depends on how you present the Case. (അതൊക്കെ താങ്കൾ നമ്മുടെ കാര്യം അവരെ പറഞ്ഞു ധരിപ്പിക്കുംപോലിരിക്കും.)

കിട്ടപ്പു:— അതിലൊന്നും വിഷമമില്ല My Father won't go against my wishes. (അച്ഛൻ എന്റെ ഇഷ്ടത്തിന്നു വിപരീതമായി പോവില്ല.) പിന്നെ I don't believe in the formality of a ceremony. (വിവാഹാടിയന്തരമെന്നൊരു ചടങ്ങിൽ തന്നെ എനിക്ക് വിശ്വാസമില്ല.) അതൊക്കെ അനാവശ്യച്ചിലവല്ലെ. We can very well dispense with it. (അത് വേണമെന്നില്ല.)

തങ്കം:—അങ്ങിനെ വിചാരിക്കരുത്. If we can do everything without displeasing our parents—(അവക്ക് അലോഹ്യം കൂടാതെ തന്നെ നമുക്ക് കാര്യം സാധിക്കമെങ്കിൽ, അതല്ലെ നല്ലത്?

കിട്ടപ്പു:—എന്നാൽ അങ്ങിനെ! തങ്കത്തിന്റെ ഇഷ്ടം പോലെ ആട്ടെ. Marriage (വിവാഹം) കഴിഞ്ഞതു മാതിരിത്തന്നെ എന്ന് വിചാരിച്ചോളൂ. (കയ്യടിക്കുന്നു.)

തങ്കം:—Right Oh: (ശരി) എന്നാൽ നാളെ.

ശുഭം.